

ΔΕΛΤΙΟΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΚΑΛΟΣΚΟΠΙΤΩΝ ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΑΣ «Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ»

Ἐκ δίδεται ἀνὰ δῖμηνο

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ - ΓΡΑΦΕΙΑ: ΤΣΑΜΗ ΚΑΡΑΤΑΣΟΥ 29 - Τηλ. 9233.211

Υπεύθυνος γιὰ τὴ σύνταξη τῆς ὕλης: ΑΘΑΝ. ΜΑΛΕΒΙΤΣΗΣ: Σκρᾶ 60, Καλλιθέα - Τηλ. 9561.500

Υπεύθυνος σύμφωνα με τὸν νόμο ΠΑΚΗΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ, Τσάμη Καρατάσου 29

ΟΤΑΝ ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΑΝΑΡΜΟΔΙΟΙ

Στὴν Ἑλλάδα δὲν ἀρκεῖ νὰ εἶναι κανεὶς «κατὰ νόμον» ἀρμόδιος. Στὴν Ἑλλάδα δὲν ἀρκεῖ νὰ μπορῇ κανεὶς νὰ ὑπόσχεται «ἀπὸ θέσεως ἰσχύος». Στὴν Ἑλλάδα πρέπει νὰ μπορῇ κανεὶς νὰ ἐπιβάλλῃ τὴ θέλησὶ τοῦ ἀνεξάρτητα ἂν εἶναι τυπικὰ ἀρμόδιος καὶ ὁ λαὸς μας ἔχει μάθει νὰ ἀναγνωρίζῃ σὰν δυνατοὺς αὐτοὺς ποὺ μποροῦν νὰ κάνουν ὅ,τι θέλουν.

Τὶς μελαγχολικὲς αὐτὲς σκέψεις ξαναφέραμε στὸ νοῦ μας διαβάζοντας τὸ ἄρθρο ποὺ γράψαμε στὸ 5ο τεῦχος μετὰ τὸν τίτλο «Πρόκληση γιὰ τοὺς ἀρμοδίους», ξεφυλλίζοντας τὸ ἡμερολόγιο τῶν ἐπαφῶν τοῦ Συνδέσμου, ὅπου βρήκαμε καταχωρημένο ἓνα τηλεφώνημα τοῦ Ὑφυπουργοῦ Ἑσωτερικῶν κ. Γκελεστάθῃ ποὺ ἐγίνε μὴροστὰ μας στὸ Νομάρχῃ Φωκίδας, ἀρμόδιο γιὰ τὸ πρόβλημα τῆς συγκοινωνίας γιὰ τὸ χωριὸ μας («Μάλιστα, κύριε Ὑπουργέ, θὰ διατάξω καὶ θὰ γίνῃ», κάπως ἔτσι πρέπει νὰ ἀπάντησε ὁ Νομάρχῃς), διαβάζοντας τὸ ἐγγράφο τῆς 18.12.1976 (ἀριθ. πρωτ. 983 — καλὸ εἶναι νὰ γράφουμε καὶ τοὺς ἀρι-

θμοὺς γιὰ νὰ μᾶς πιστεύουν), ὅπου ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος (ἀρμόδιος κι' αὐτὸς γιὰ νὰ γράφῃ ἐγγράφο) λέγει ὅτι περισσότερο ἀπὸ δύο μῆνες ἔχει νὰ ἐμφανισθῇ τὸ λεωφορεῖο τοῦ ΚΤΕΛ.

Τώρα οἱ δύο μῆνες θὰ ἔχουν γίνῃ τρεῖς καὶ οἱ τρεῖς θὰ γίνουν τέσσερις. Ὑποθέτουμε ὅτι μόλις πληροφορηθοῦν γιὰ τὴν ἀνωμαλία αὐτὴ οἱ ἀρμόδιοι (ὁ ὑπεύθυνος τοῦ ΚΤΕΛ, ὁ Νομάρχῃς, ὁ Ὑφυπουργὸς καὶ ἄλλοι) θὰ διαρρήξουν τὰ ἱμάτιά τους, θὰ κάνουν ἐγγράφο, τηλεφωνήματα καὶ ὅ,τι ἄλλο ἀπαιτεῖ ἡ δεοντολογία, ὥστε τελικὰ θὰ ἀποκατασταθῇ ἡ συγκοινωνία. Κατὰ σύμπτωση θὰ ἔχῃ φτάσει ἡ ἀνοιξὴ ποὺ ἔτσι κι' ἄλλιως τὸ λεωφορεῖο θὰ ἔφτανε στὸ χωριό, γιὰτὶ ἡ ἀγὼνῃ γραμμὴ θὰ γινόταν γόνιμη.

Κάποιος μᾶς εἶπε νὰ ἀπευθυνθοῦμε στὸν Αὐτοκράτορα Ἀμίν. Ἐμεῖς τὸ ἀποφύγαμε μέχρι στιγμῆς, μετὰ τὴν ἐλπίδα ὅτι τὸ θέμα εἶναι πιὸ ἀπλό.

Ὅψομεθα εἰς Καλοσκοπὴν...

Ποιὸς μίλησε γιὰ γραφειοκρατία...

Ἐνας ἀπὸ τοὺς μεγάλους μύθους ποὺ ἀνανεώνεται πολλὰς φορὲς ἀπὸ τὰ συχνὰ γεγονότα εἶναι ὁ μύθος γιὰ τὸ τέρας τῆς γραφειοκρατίας ποὺ καταδροχθί-



Ἀπὸ τὴν τελευταία ἐπίσκεψιν τοῦ κ. Ὑφυπουργοῦ καὶ τοῦ Βουλευτοῦ Ἀθαν. Κρινοῦ στὴν Κουκουβίστα.

ζει, ἀσπλάχνα, αἰτήματα, ταλαιπωρεῖ πολίτες, ἀτυχεῖς φορολογουμένους. Εἶναι πολὺ εὐκόλο νὰ ρίχνῃ κανεὶς τὰ βάρη τῆς εὐθύνης τοῦ γιὰ ἀπραξία σὲ κάποιον γραφειοκράτη ποὺ τὸν ταλαιπώρησε, σὲ κάποιον κλητῆρα Ὑπουργείου ποὺ δὲν παρέτεινε τὸ ὥραριο ὑποδοχῆς τοῦ κοινοῦ.

Φαίνεται ὅτι στὴν ἐποχὴ μας ὑπάρχουν ἐκπρόσωποι τῆς Κυβερνήσεως, οἱ ὁποῖοι ξέρουν νὰ σκέφτονται γρήγορα, νὰ παρακάμπτουν τὰ ἐμπόδια ποὺ τοὺς θάξῃ τὸ νομικιστικὸ πνεῦμα τῆς γραφειοκρατίας-φάντασμα, ποὺ ξέρουν νὰ παίρνουν ἀποφάσεις καὶ νὰ δίνουν λύση σὲ προβλήματα.

Τέτοιοι εἶναι ὁ Ὑφυπουργὸς Ἑσωτερικῶν κ. Ἀθαν. Γκελεστάθῃς, γιὰ τὸν ὁποῖο μποροῦσε νὰ ἰσχυρῇ αὐτὸ ποὺ κάποιος ἔλεγε: «Τὰ μόνον προβλήματα ποὺ δὲν ἀντιμετώπισα εἶναι ἐκεῖνα ποὺ δὲν μοῦ τὰ εἶπαν».

Ἡ Διοίκησις τοῦ Συνδέσμου μας εἶχε τὴν σπάνια εὐκαιρία νὰ συνεργασθῇ μετὰ τὸν ἀποφασιστικὸ αὐτὸν ἄνθρωπο καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν πραγματοποιήσῃ ὅλων τῶν αἰτημάτων ποὺ ὑπέβαλε:

α) Νὰ ἀρχίσῃ ἡ κατασκευὴ τοῦ ἔργου τῆς ὑδρεύ-

σεως τὸν προσεχῆ Μάρτιο.

δ) Νὰ χορηγηθοῦν ἀμέσως δρχ. 150.000 γιὰ τὸ ἐσωτερικὸ ὁδικὸ δίκτυο τοῦ χωριοῦ.

γ) Νὰ χορηγηθοῦν δραχμὲς 50.000 γιὰ τὴν ἀποπεράτωση τοῦ Νεκροταφείου τοῦ χωριοῦ.

Ἡ εὐγνωμοσύνη τοῦ Διοικ. Συμβουλίου, τῶν μελῶν καὶ τῶν συγχωριανῶν μας εἶναι μεγάλῃ πρὸς τὸν κ. Ὑφυπουργὸ καὶ ὁ θαυμασμὸς γιὰ τὸν τρόπο καὶ τὴν ταχύτητα τῶν ἀποφάσεων ἀπέραντος.



Εὐχὲς τοῦ κ. Ὑφυπουργοῦ γιὰ τὸν καινούργιο Χρόνο

«Μὲ τὴν ἀνατολὴ τοῦ Νέου Ἑτους 1977 εὐχομαι σὲ ὅλους τοὺς φίλους μου Ρουμελιώτες προσωπικὴ καὶ οἰκογενειακὴ εὐτυχία καὶ χαρὰ.

Καὶ μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκη νὰ τονίσω ὅτι ἡ ἀνατολὴ τοῦ τρίτου ἔτους τῆς Δημοκρατίας δικαιολογεῖ μεγάλες ἐλπίδες καὶ πολλὰς προσδοκίες γιὰ πρόοδο σ' ὅλους τοὺς τομείς τῆς ζωῆς μας.

Ὁ ἡμερὸς καὶ ἡρεμὸς δημοκρατικὸς βίος πού μᾶς ἐξασφάλισε ὁ πηδαλιούχος τοῦ Ἑθνικοῦ κ. Κωνσταντῖνος Καραμανλῆς χαρακτηρίσθηκε παγκοσμίως σὰν ἐλληνικὸ θαῦμα. Καὶ στὸν δημοκρατικὸ αὐτὸ δίο τῶν δύο τελευταίων ἐτῶν ὀφείλεται ἡ ἀμυντικὴ θωράκιση τοῦ Ἑθνικοῦ, ἡ ἐνότης τοῦ Λαοῦ ἐναντὶ τῶν ἐξωτερικῶν ἀπειλῶν καὶ κινδύνων, ἡ παγκόσμιος προδολὴ καὶ ἐμπιστοσύνη τῆς Δημοκρατικῆς Ἑλλάδος καὶ τὸ διάπλατο ἀνοιγμὰ τῶν πυλῶν τῆς ΕΟΚ γιὰ τὴν ἑνταξίη μας στὴν εὐρωπαϊκὴ οἰκογένεια.

Ὁ Κωνσταντῖνος Καραμανλῆς εἶναι λάμπουσα ἡγετική προσωπικότης διεθνὸς ἀναγνωρίσεως. Ἀλλὰ γιὰ νὰ συνεχισθῇ τὸ ἔργο του δὲν φθάνει μόνον ἡ παρουσία του, πρέπει, ὅπως καὶ ὁ ἴδιος τὸ διακήρυξε καὶ τὸ υπογραμμίζει διαρκῶς, νὰ τὸν βοηθήσουμε ὅλοι ἐνωμένοι καὶ ἀποφασισμένοι γιὰ ὁμαλότητα, πρόοδο, εὐημερία, δημοκρατία.

Ἄς εἶναι εὐχὴ ὅλων μας, τὸ 1977 νὰ εἶναι εὐτυχημένο γιὰ τὴν Πατρίδα μας.

Σὰς σφίγγω τὸ χέρι ὅλων σας καὶ σὰς εὐχομαι χρόνια πολλὰ.

Φιλικώτατα

Ἀθανάσιος Ἀν. Γκελεστάθης

Ὑφυπουργὸς Ἐσωτερικῶν

Ο ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΜΑΣ ΟΡΓΑΝΩΝΕΙ

τὸ μεγάλο Ἀποκριάτικο χορὸ τοῦ

σ τ ὁ Κ έ ν τ ρ ο

MONSEIGNEUR

Μηθύμνης 41 - Πλατ. Ἀμερικῆς

στὶς 5 Μαρτίου ἡμέρα Σάββατο

ΝΑ ΜΗ ΛΕΙΨΗ ΚΑΝΕΙΣ

Τὸ χρονογράφημά μας

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ... ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΣ

Στὶς ἀρχὲς τοῦ αἰῶνος μας εἶχε ὁ Μπάρμπα Νίκος στὸ χωριὸ τὸ μαγαζί του (παντοπωλεῖο, καφενεῖο, κρεοπωλεῖο καὶ... πεταλωτήριο) καὶ δόξα τῷ Θεῷ τὰ ὅλυνε.

Σκέφθηκε ὅμως νὰ ἐπεκτείνῃ τὸν κύκλο τῶν ἐργασιῶν του.

Ἐπιχειρηματικὸ πνεῦμα, ὅπως ἦταν, θρῆκε πῶς θὰ μπορούσε νὰ κἀνῃ καὶ τὸν... ὀδοντογιατρό. Προμηθεύτηκε λοιπὸν μιὰ τανάλια-τοιμπίδα, σὰν αὐτὲς πού διέθεταν τότε οἱ ὀδοντογιατροὶ καὶ ἄρχισε νὰ θγάξῃ δόντια. Ἐπειδὴ ὅμως οἱ ἀσθενεῖς του φοβόντουσαν τὴν τανάλια, θρῆκε τὸν ἐξῆς πρωτότυπο τρόπο: Κάθιζε τὸν ἀσθενὴ σὲ μιὰ καρέκλα τοῦ καφενεῖου. Τοῦ δήλωνε ὅτι δὲν θὰ μεταχειρισθῇ τανάλια, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἀποσποῦσε τὴ δὴλωσή του, ὅτι δὲν θὰ μαρτυρήσῃ ὁ ἀσθενὴς σὲ κανένα τὸν τρόπο τῆς ἐξαγωγῆς τοῦ δοντιοῦ πού χρησιμοποιοῦσε ὁ Μπαρμπα-Νίκος.

Μετὰ ἔδενε μὲ ἓνα γερό σπάγγο τὸ δόντι τὸ πονεμένο (καμιά φορὰ θέβαια γινόταν καὶ λάθος καὶ ἀντὶ τοῦ πονεμένου δοντιοῦ, ἔβγαινε τὸ διπλανό, τὸ γερό) καὶ τὴν ἄλλῃ ἄκρῃ τοῦ σπάγγου τὴν ἔδενε στὸ πόδι τῆς καρέκλας, χωρὶς νὰ τὸ ἀντιληφθῇ ὁ ἀσθενὴς. Ἀφινε τὸν ἀσθενὴ γιὰ λίγα λεπτά ξένοιαστο καὶ σὲ μιὰ στιγμή, μὲ μιὰ σακκοράφα πού κρατοῦσε στὸ χέρι, τοῦ ἔδινε μιὰ γερὴ σουβλιά σὰ μαλακὰ τοῦ ἀσθενοῦς, ὁ ὁποῖος... πετιόταν ἀπὸ τὴν καρέκλα μὲ ἀποτέλεσμα νὸ θγεῖ τὸ δόντι... χωρὶς τανάλια.

Ἔτσι ἡ ἐπιχείρησις πήγαινε ωραία. Οἱ περισσότεροι δὲ πελάτες του ἦσαν οἱ διερχόμενοι Πανωχωρίτες τοῦ Δήμου Καλλιέων.

Ἀλλὰ ἡ ἱστορία ἔχει καὶ συνέχεια.

Στὸ ἐπόμενο, λοιπόν.

ΓΡΗΓ. ΧΑΣΙΑΚΟΣ

Παγκράτι

ΚΑΛΛΙΟ ΑΡΓΑ...

Τὸ Δελτίο αὐτὸ συντάσσεται στὰ περιθώρια τοῦ χρόνου ἐνὸς ἀνθρώπου. Εἶναι φυσικὸ νὰ γίνωνται παραλείψεις, ὅπως ἔγιναν ἀρκετὲς μέχρι σήμερα, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ καμιά ἀρνητικὴ πρόθεση. Ἔτσι ξεχάσαμε νὰ μνημονεύσουμε σὲ προηγούμενα τεύχη τὴν προσφορά στὸ Δελτίο μας:

—Τοῦ Εὐθυμίου Γεωργ. Πριεδόλου, πού φιλοτέχνησε τὸ σκίτσο στὸν τίτλο Νέα Γενιά.

—Τοῦ Βασίλη Δημ. Δανιήλ, φωτογράφου, πού μᾶς προσέφερε δωρεὰν τὶς φωτογραφίες τοῦ χοροῦ τῆς περασμένης Ἀποκριᾶς.

—Τὴν ἐργασία πού προσέφερε στὸ ἔργο τοῦ Συνδέσμου στὸ χωριὸ ὁ σύμβουλός μας Δημητρός Ἀντωνίου καὶ τὴ συνδρομὴ τῶν χωριανῶν μας Κων. Βλάχου (ἀστυνομικοῦ) καὶ Γιάννη Καλατζῆ.

Γράψτε μας ἢ τηλεφωνήστε μας τὰ νέα σας.

Τὸ Δελτίο μας ἐνδιαφέρει κάθε πληροφορία ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ τὴ δράση τῶν χωριανῶν μας.

Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΜΑΣ

Στις 23 Ιανουαρίου 1977 πραγματοποιήθηκε η ετήσια Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου μας στο καφενείο του συγχωριανού μας Χρίστου Κωστούρου. Η προσέλευση σ' αυτή των χωριανών μας ήταν άθροα και η απαρτία της διαπιστώθηκε από την πρώτη στιγμή. Πρόεδρος εξελέγη ο Ζαχαρίας Ι. Ραφόπουλος, ο οποίος πριν κηρύξει την έναρξη της διαδικασίας, τόνισε την παρουσία στη Συνέλευση του Αστυνομικού Δ/ντού Δημητρίου Ε. Κόλλια. Συγκινημένοι οι χωριανοί μας για τον άνθρωπο που έχει εργασθεί με πραγματική αγάπη για το χωριό, ξέσπασαν σε θερμά χειροκροτήματα. Ακολούθως δόθηκε ο λόγος στον Πρόεδρο του Συνδέσμου Αθανάσιο Μαλεβίτση, ο οποίος είπε τα εξής:

«Λένε ότι στην εποχή μας το μόνο που έμεινε είναι τα λόγια. Μεγάλα λόγια, σοφές κουβέντες, υπέροχες υποσχέσεις, μακρόχρονα σχέδια, μελέτες, προτάσεις, πλάνα ανάπτυξεως, ή όπως αλλιώς θέλετε να τα ονομάσετε.

“Οποιοι κάνει παράπονα για τη γραφειοκρατία βοηθά να γεννηθεί ένα νομοσχέδιο εναντίον της γραφειοκρατίας. “Οποιοι κάνει παράπονα για το μισθό του θά δη την άλλη μέρα στην τηλεόραση τον ύπουρο να του χαμογελά υποσχόμενος την αντιμετώπιση του προβλήματος. “Όταν οι παραγωγοί παραπονέθουν για τις τιμές των προϊόντων τους, ξέρουν ότι άμέσως θα αρχίσει η «μελέτη του θέματος» στα πλαίσια κάποιου μεγαλεπήθολου προγράμματος της Κοινής Αγοράς.

“Η δράση του Συνδέσμου μας αποτελεί μια ευχάριστη παραφωνία σ' αυτή τη συγχορδία των λόγων. Τα τελευταία χρόνια κανένας δεν υποσχέθηκε περισσότερα από όσα έκανε και κανένας δεν έκανε λιγότερα από όσα υποσχέθηκε. “Όλες οι προτάσεις και όλα τα σχέδια διατυπώθηκαν σεμνά με μικρούς στόχους και όλα κατέληξαν σε μεγάλες επιτυχίες.

Είναι ωρες που αρχίζει να ρωτά κανείς σε τί διαφέρει ο μικρός Σύνδεσμος ώστε να αποτελέσει μια νηίδα συνεπείας σε ένα πέλαιος άσυνεπείας.

Νομίζω ότι η απάντηση βρίσκεται στο ότι τα μέλη μας πιστεύουν στη Διοίκηση του Συνδέσμου. Βλέπουν έργο, βλέπουν φως, βλέπουν να υλοποιείται αυτό που τους υποσχόμαστε, με άλλα λόγια, βλέπουν το Σύνδεσμο να δουλεύει. Τα μόνα λάθη που δεν διορθώσαμε ή δεν προσπαθήσαμε να διορθώσουμε είναι αυτά που δεν μας είπαν.

“Όταν όλοι μιλούν για Δημοκρατία, εμείς αποδείξαμε ότι Δημοκρατία είναι ο διάλογος ανάμεσά μας όχι ο διάλογος στα καφενεία και στα γραφεία, αλλά ο διάλογος που γίνεται γραπτά και υπεύθυνα στις στήλες του Δελτίου μας.

Νά, γιατί πρέπει να κρατάμε σαν κόρη οφθαλμού τους θεσμούς που διατηρούν την συνοχή μας, όπως είναι το Δελτίο μας, η Γενική Συνέλευση, ο ετήσιος χορός, οι οργανωμένες εκδηλώσεις στο χωριό μας. Δεν αρκούν οι ατομικές προσπάθειες, αυτές πάντα απέδιδαν, αλλά ποτέ δεν συγκινούσαν τόσους πολλούς για τόσο πολύ χρόνο. Χρειάζονται οι ομαδικές προσπάθειες, γιατί αυτές μένουν, αυτές επιτρέπουν τη σκυτάλη να μεταφέρεται από γενιά σε γενιά από τους κουρασμένους στους ξεκούραστους».

ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΑΣ

Μετά το λόγο του Προέδρου διαβάστηκε η διαχείριση του Συνδέσμου που έχει την παρακάτω εικόνα:

Ε Σ Ο Δ Α	Δρχ.
—Υπόλοιπον ταμείου την 31.12.75	24.235
—Εισπράξεις από εκδρομή Αγ. Τριάδος	10.250
—Εγγραφαι και συνδρομαι μελών	19.000
—Εισπράξεις εισιτηρίων και λαχων χοροεσπερίδας	216.650
—Δωρεαι υπέρ του Νεκροταφείου	90.440
—Εσοδα εφημερίδας εκ συνδρομών και δωρεών	62.525

Σ ύ ν ο λ ο ν 423.100

Ε Ξ Ο Δ Α

—Εκδρομή Αγ. Τριάδος	11.334
—Ετήσια χοροεσπερίδα Συνδέσμου	197.787
—Επισκευή παιδικής χαράς	1.250
—Εργασίαι Νεκροταφείου	121.950
—Εργασίαι εις Ηρώων	19.700
—Εκδόσεις και αποστολή εφημερίδας	35.516
—Κουκουβίστα»	
—Αγορά δώρων δια μαθητάς Δημ. Σχολείου	1.524
—Ταχυδρομικά τέλη, γραφικά κλπ.	2.782

Σ ύ ν ο λ ο ν 391.843

—Μετρητά εις Ταμείον και Τράπεζαν 31.257

Σύ ν ο λ ο ν 423.100

Για την καλή διαχείριση των οικονομικών του Συνδέσμου μας διαβάστηκε έκθεση της Εξελεγκτικής Επιτροπής στην οποία τονίστηκε ότι όλες οι δαπάνες έγιναν για να εκπληρωθεί τους σκοπούς του Σύνδεσμού μας και ότι βασίζονται σε νόμιμα δικαιολογητικά.

Η Γενική Συνέλευση ένεκρινε ομόφωνα τη διαχείριση του Συνδέσμου για το χρόνο 1975.

Ακολούθησε συζήτηση γύρω από τις επιδιώξεις του Συνδέσμου μας για το 1977 στην οποία είπαν τη γνώμη τους για την ύδρευση, την δεινδροφύτευση, τον ξεωραϊσμό και τη δημιουργία ξενών όλοι οι χωριανοί μας.

ΠΡΟΧΩΡΟΥΝ ΟΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΥΔΡΑΓΩΓΕΙΟ

Η προετοιμασία για την κατασκευή του Υδραγωγείου Κεφαλόδουσου - Κακοτράχης προχωρεί. Ήδη με το αυτοκίνητο του Κολλύρη μεταφέρθηκαν οι σωλήνες στο χωριό. Γίνονται ενέργειες για τη δημοπράτηση του έργου.

Ο ΞΕΝΩΝΑΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Στη Γενική μας Συνέλευση τονίστηκε ιδιαίτερα η ανάγκη δημιουργίας ξενώνα στο χωριό. Ανακοινώθηκε μάλιστα ότι αυτός θα είναι και ο βασικός στόχος του Συνδέσμου μας.

Στην παρακάτω επιστολή ο Γιώργος Κολλύρης αναπτύσσει τις απόψεις του.

Διαβάσαμε στο περασμένο φύλλο της εφημερίδας μας πώς περιέγραψε την ομορφιά του χωριού μας ο δημοσιογράφος - αρχισυντάκτης Μισαηλίδης της εφημερίδας «Ελεύθερος Λόγος», όταν συνόδευσε το 1923 το Ν. Πλαστήρα στην περιοδεία του στην όρεινη Παρνασσίδα, με την ευκαιρία των αποκαλυπτηρίων της προτομής του Α. Διάκου στη Μουσούνισσα.

Αξίζει τον κόπο να επαναλάβουμε μέρος της περιγραφής. Έγραφε λοιπόν ο Μισαηλίδης: «Μά τί είναι εδώ; Πάρτε την Προύσα, πάρτε τη Νικομήδεια, πάρτε τη Σαπάντζα, πάρτε τα Βοδενά, πάρτε ακόμα όσα ταμπλώ παρήγαγε από ένα φυσικό ή φυσιολατρικό ρομάντζο ή τέχνη, σμίξτε τα όλα μαζί και έχετε μπροστά σας την Κουκουβίστα».

Δεν χρειάζεται να προσθέσω τίποτα άλλο γι' αυτούς που δεν έχουν επισκεφθεί την Κουκουβίστα. Αυτά λέγονταν πριν από 53 χρόνια και από τότε έχουν γίνει πάρα πολλά, δρόμοι - φώς - νερό - τηλέφωνο, που μαζί με τις ομορφιές του τόπου συνδέτουν σε μεγέθυνση το ταμπλώ που περιέγραφε ο Μισαηλίδης.

Σωστά όλα αυτά — μου έλεγε πρό ημερών φίλος μου που έχει πολλές φορές επισκεφθεί την Κουκουβίστα. Πολύ όμορφος τόπος για διακοπές, αλλά που να μείνουμε, έστω και το Σαθβατοκύριακο, για να απολαύσουμε την ομορφιά και να ξεκουραστούμε; Έννοείται βέβαια, ότι έχουμε ανάγκη και από στοιχειώδεις ανέσεις, αφού θα πάμε για να ξεποστάσουμε.

Στο έρώτημα αυτό του φίλου μου δεν μπόρεσα να δώσω απάντηση. Τόν έχω φιλοξενήσει στο σπίτι μου πολλές φορές, αλλά δεν μπορώ να πω ότι ο άνθρωπος

ξεκουράστηκε, αφού το ίδιο Σαθβατοκύριακο ήμασταν στο Κολλυρέικο μαζεμένοι καμιά δεκαπενταριά παιδιά και έγγονα. Λείπει απ' το χωριό μας, λοιπόν, ένα ξενοδοχείο, ένας ξενώνας.

Είναι αλήθεια ότι πολλές σκέψεις έχουν γίνει κατά καιρούς και ο Σύνδεσμός μας, όταν ανοικοδομήθηκε το 1963 το νέο Κοινοτικό Κατάστημα και τα μαγαζιά, άνωτερο σκοπό είχε πάνω απ' αυτά να χτίσει έναν ξενώνα, έστω και με περιορισμένο αριθμό κρεβατιών. Πέρασαν όμως χρόνια και τίποτα δεν έγινε ούτε από το Σύνδεσμο ούτε από την Κοινότητα. Δόθηκε προτεραιότητα σε άλλα πιο επείγοντα έργα.

Σκέφτομαι, λοιπόν, αυτό που δεν μπόρεσε να κάνει μέχρι σήμερα η Κοινότητα ή ο Σύνδεσμος, γιατί δε ξαμπορούσε να το κάνει μια ομάδα Κουκουβιστιανών ιδρύοντας μια κοινοπραξία (συνεταιρισμό), στον οποίο θα μπορούσαν να μετέχουν όσα από τα μέλη του Συνέσμου του χωριού θα ήθελαν, αλλά και κάτοικοι με όρισμένο ποσοστό (μερίδα) συμμετοχής, για την κατασκευή ενός ξενοδοχείου, το οποίο είμαι απόλυτα σίγουρος, και την τουριστική αξιοποίηση του χωριού μας θα προέβαλλε, και κέρδη ασφαλώς θα απέκμιζε. Απ' ό,τι ξέρω, και ο ΕΟΤ έنيσχύει με σημαντικά ποσά τέτοιες πρωτοβουλίες.

Βλέπω ότι με το πνίξιμο που παθαίνουμε κάθε μέρα και χειρότερα στην Αθήνα από τους εορύθους, τη θρωμιά και τα καυσάερια, και με τη ρύπανση που έχει ύποστει ή θάλασσα τον τελευταίο καιρό (όπου ακρογιαλιά στο Σαρωνικό και πίσσα) και με την προοπτική μάλιστα ότι θα καθιερωθεί πολύ σύντομα η άργια Σαθβάτου—Κυριακής, τις 130 μέρες και πλέον του χρόνου (Σαθβάτα, Κυριακές, άργιες, κανονικές άδειες) ο κάτοικος των πόλεων θα τις περνάει στην εξοχή, στην έπαρχία.

Γιατί λοιπόν αυτή την επιθυμία-ανάγκη να μην την εκμεταλλευτούμε για το καλό του τόπου μας;

Είπα μια σκέψη μου. Οί συγχωριανοί μας είναι προοδευτικοί άνθρωποι και ανάμεσά τους υπάρχουν και επιχειρηματίες του είδους, που πιστεύω θα ήθελαν να ασχοληθούν με την περίπτωση και να πούν τη γνώμη τους.

Γιώργος Ν. Κολλύρης

ΕΝΑΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ

Ακούμε πολλές φορές να μās περιγράφουν τις ιδανικές ιδιότητες των ηλεκτρονικών υπολογιστών (κομπιούτερς) που κατασκευάζουν οί άνθρωποι για να υπολογίζουν με μεγάλη ταχύτητα. Η φύση όμως πολύ πιο μπροστά από τους ανθρώπους απέφασε μερικές φορές να παίξει δημιουργώντας ζωντανούς υπολογιστές άριθμομνήμονες, ανθρώπους με ιδιαίτερη εμφύτη ικανότητα σε θέματα αριθμητικής.

Βέβαια, πολλές φορές η φύση αυτούς τους ανθρώπους τους έστέρησε από πολλά κομμάτια νοημοσύνης, που χαρακτηρίζουν τους άλλους κοινούς θνητούς.

Ένα τέτοιο φαινόμενο θρέθηκε και στο χωριό μας. Είναι ο γνωστός σε όλους Γεώργιος Ίωάννου Αλεξίου, ο μοναδικός τύπος που παίζει με τους αριθμούς και τις χρονολογίες όσο άνετα παίζει ένα παιδί με βώλους.

Η φύση όμως του έδωσε και μία απέραντη, θα λέγαμε, μιά άγνη παιδική καλωσύνη, που έμεις οί κοινοί άνθρωποι την χάνουμε όταν γινόμαστε μεγάλοι και κατά ένα περίεργο τρόπο είμαστε άνοητα υπερήφανοι που την χάσαμε.

Ο Γεώργ. Ι. Αλεξίου είναι ο καλός και πονετικός άνθρωπος που ξέρει να συμμερίζεται τα απλά προβλήματα των ανθρώπων, όσο οί υπόλοιποι γύρω του κλείνεται έγωιστικά στον έαυτό τους. Είναι ο άνθρωπος που θα δεχθή με παιδική εύχαριστηση ένα μικρό βοήθημα αλλά θα δώσει με παιδική και άδολη

συμπόνια το δικό του υστέρημα για να βοηθήσει κάποιον που νομίζει ότι βρίσκεται σε ανάγκη.

Δεν ξέρουμε βέβαια μήπως πίσω από το «Πτωχοί τῷ πνεύματι» των μακαρισμών κρύβεται ακριβώς αυτή η άγνότητα του ταπεινού ανθρώπου.



Ο Γιώργος συντροφιά με τα ζωντανά του.

(Φωτογραφία του Δελτίου μας)

ΧΑΡΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑ

Καθώς διαθάζουμε ή ακούμε τὰ παραδοσιακά δημοτικά μας τραγούδια σκεφτόμαστε μερικές φορές γιατί ή γενιά μας σιγά-σιγά τὰ ξεχνάει και γιατί οί σύγχρονοι τραγουδιστές και στιχουργοί γεννιούνται μέσα σέ στούντιο μέ ηλεκτρονική μουσική μέ τη βοήθεια της διαφημίσεως και τών μέσων μαζικής επικοινωνίας. Ρωτάμε, γιατί χάθηκαν οί λαϊκοί τροβαδοῦροι, γιατί χάθηκε ό άνώνυμος ποιητής, και ό τραγουδιστής μέ τήν πηγαία έμπνευση, γιατί στά χωράφια άκούει κανείς τά θογγητά της μηχανής του τρακτέρ αντί νά άφογκράζεται τή λαχανιασμένη άνάσα του άνθρώπου άνακατεμένη μαζί μέ τη μουσική της φωνής του, τό γεμάτο ύγεία ιδρώτα του προσώπου του και τό χαμόγελο της ψυχής του;

Μέ νοσταλγία θυμούνται οί παλαιότεροι από μās τις συντροφίες που δούλευαν στην έποχή του θερισμού· όταν λ.χ. στην Πολεμίστρα ή Μαρία ή Χαμπλογιόργαινα μέ τήν άδελφή της Θυμιά Ζαχαροθαγγέλαινα τραγουδούσαν τό:

Παραμεράτε λυγερές
παραμεράτε νέες
για νά 'μπει ό γέρος στο χορό
γιατί ή καρδιά τό λέει.

και άπέναντι στην 'Αγγελολάκα έπαναλάβαιναν τό τραγούδι τὰ κορίτσια του Θανάση Μαλιθίτη, ή Βάγια και ή Παδάρινα, ή στην έποχή του θλαστολοΐματος, όπου στοῦ Γκάκι τ' 'Αλωνάκι τραγουδούσε ό Θύμιος Κατσανιώτης και άπέναντι στοῦ Μαυροντουγκάμπο έπαναλάβαινε τό τραγούδι ό Γιώργος Πασσαλής, ή άκέμα στην έποχή του θερισμού που τὰ κορίτσια του Παπανικολάου (Κατσιούλη) Κωστάντω, 'Ελένη, Γαρέφω, τραγουδάγαν στα σκλήθρα (λόγγος) τό:

Τ' άκοῦς μαυροδερούλα μου
και σύ μελαχροινούλα μου
τί λένε για τ' έμένανε
λένε νά μέ σκοτώσουνε
και νά μέ θανατώσουνε.
Μή σκιάζεσαι, λεβέντη μου,
γώ θα σέ κάνω ταίρι μου
κι' άν δέν σέ κάνω ταίρι μου
σέ κάνω ψυχοπαίδι μου
σέ παίρνω πάνω στα Γιάννενα
και φεύγω από τὰ θάσανα.

και άπ' τήν άπέναντι πλευρά στα Ζηρέλια έπαναλάμβαναν τό τραγούδι ό Κωστής ό "Εφορος, ό Θύμιος Μώρης, ή Μαρία Γιάννη Κόλλια, ή Γαρέφω Θύμιου Κόλλια και τὰ κορίτσια του Κεραμίδα (πέντε τόν άριθμό).

Τό τραγούδι τους ήχοῦσε στις πλαγιές για νά τό πάρη ό άέρας και νά τό κάνει αντίλαλο στο στόμα μιας άλλης συντροφιάς ή νά τό κάνει αντίλαλο που χάνεται στις ρεματιές και νανουρίζει τὰ άγρίμια του δάσους.

Για τούς νεώτερους τέτοιες εικόνες δέν έχουν νόημα, δέν μιλάνε στην ψυχή τους, δέν συγκρίνονται μέ τὰ ηλεκτρόφωνα, τὰ κασετόφωνα και τὰ τρανζίστορς,

που κουβαλάνε μαζί τους στις έκδρομές για νά τρομάζουν τὰ άγρίμια του δάσους και νά νοιώθουν ήλεκτρικούς έρεθισμούς που τούς θυμίζουν τό φρενάρισμα τών αυτοκινήτων, τό ρυθμικό θουητό της φάμπρικας, τήν έξάτμιση της μοτοσυκλέτας και τό θάνατο που κρύβεται πίσω από τὰ θόλια τών κυνηγών.

Για μās τούς λίγο μεγαλύτερους που ζούμε στο μεταίχμιο άνάμεσα στους νέους και τούς γέρους που γευτήκαμε τη δουλειά του παλιού καιρού και ζούμε τη δουλειά τών σημερινών χρόνων, για μās που μπορούμε νά συγκρίνουμε τις δυό έποχές δέν υπάρχει έκλογή, δέν υπάρχει σύγκριση: Οί σημερινοί νέοι έχασαν όριστικά τό τραίνο της χαράς της ζωής και τούτο που ονομάζουν χαρά και αισθητική άπόλαυση είναι ένα πικρόγευστο υποκατάστατο σέ κονσέρβα που κατασκευάστηκε για παγκόσμια χρήση χωρίς τούς κρδασμούς της έλληνικής ψυχής.

ΜΙΑ ΠΑΛΙΑ ΣΥΝΤΑΓΗ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ

"Ολοι θυμούνται πόσο ή όργάνωση της οικογενειακής οικονομίας στο χωριό μας παλαιότερα στηριζόταν στις καλύβες που καθένas έφτιαχνε στην άκρη του χωραφιού του μέ ξύλα, λατσούδια και μέ στέγη από πατητό χῶμα. 'Ακόμα και σήμερα θυμόμαστε τις πιο χαρακτηριστικές περιπτώσεις που ύπήρχαν καλύβες για νά δεχτούν τὰ γεννήματα της χρονιάς, σαν τήν καλύβα του Κατσανιώτη στην Πολεμίστρα, που είχε γίνει όλόκληρο σπίτι μέ μεγάλο μαντρί, του Κωστή και του Ν. Κολλῶρη σδόν "Αϊ-Νικόλα, του Βασιλογιάννη στοῦ Μάκρ' τὰ Χωράφια, του Σαφλιά σδόν Παλιόσταλο, του Καλόγερου στις Πλάκες, του Κοτσιάνου στη Σμίξη, του Χαρατσῆ στην Κατράχη, του Γιότσου στην Μπόκρη, του Σούπα στην 'Αγγελολάκα, του Ξεστρούπα στα Ζηρέλια, του Βάρσου στοῦ Κώστη, του Σούπα στις νετροθιές, που χρησιμοποιείται και σήμερα σέ καλή κατάσταση, του Πράντζα στα Κούτσορα, του Κυρίτη στο Νεράκι και άλλες πολλές.

Τό σύστημα αυτό δέν είναι Κουκουβιστιανό· εφαρμόζεται σέ πάρα πολλές περιοχές του κόσμου, ακόμα και σήμερα, σαν άπαραίτητο παρακολούθημα της άγροτικής οικονομίας, γιατί πραγματικά παρέχει ένα άνετο χῶρο μέ ίσοθερμικές ιδιότητες, όπου μπορεί κανείς νά διατηρήσει σέ περιβάλλον μονώσεως τρόφιμα, πατάτες, μήλα, κρεμμύδια κλπ.

Και νά που γυρίσαμε στις παλιές καλές συνταγές μέ την περίπτωση της μοντέρνας καλύβας που κατασκεύασαν οί άδελφοί Γ. Πριόβολου (τὰ Μποξάκια) στο κτήμα τους στην Κύρο, χρησιμοποιώντας θέβεια μοντέρνα υλικά μέ τόση έπιτυχία που θα χρησιμοποιούσε κανείς ένα ήλεκτρικό φούρνο για νά ψήση μία κολοκυθόπιττα.

Στους νέους αυτούς συγχωριανούς μας, που ξέρουν νά έπωφελοῦνται από την πείρα τών προγόνων τους, εύχόμαστε καλή προκοπή και έλπίζουμε νά θροῦν μιμητές και νά χαρουν τήν καλύβα τους.

Μιλάει ή νέα γενιά:

«ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΟΥ ΕΙΝΑΙ Η ΚΑΛΟΣΚΟΠΗ»

Το χωριό μου είναι η Καλοσκοπή και βρίσκεται στους πρόποδες της Γκιώνας. Είναι μικρό χωριό, με μικρά σπιτάκια και πολύ πρασινάδα. Τα κάτασπρα σπιτάκια του, τρυπωμένα μέσα στα δένδρα, μοιάζουν σαν πρόβατα λευκά, που θόσκουν σε πράσινο λιβάδι. Έκεί καρφωμένο στην πλαγιά του βουνού, άλλοτε λούζεται στον ήλιο και άλλοτε δέρνεται από τις καταιγίδες. Στην πλατεία του χωριού υπάρχει ένας θεόρατος πλάτανος που ζει πολλά χρόνια. Και ο γεροντότερος του χωριού τον θυμάται έτσι όπως είναι τώρα. Άπέναντι από τον πλάτανο βρίσκεται το άγαλμα του Παπαντριά, ενός από τους ήρωες του χωριού. Διότι καθώς θα πρέπει να αναφέρουμε, στο χωριό μου έχουν γεννηθεί μεγάλοι ήρωες, από αυτούς που η ιστορία δεν αναφέρει, αλλά μπορούμε να πούμε ότι προσέφεραν πιά πολλά στην πατρίδα από άλλους γνωστούς, στις δύσκολες στιγμές της. Επίσης στην άκρη του χωριού υπάρχει μία πηγή με γάργαρο και ολόδροσο νερό και γι' αυτό το λόγο οί χωρικοί την ονόμασαν Κρύα Βρύση. Η εκκλησία του χωριού μου είναι αρκετά μεγάλη. Δεν έχει χρυσά μανάλια, κρυστάλλινους πολυελαίους και άσημνια κανδήλια, είναι όμως πλούσια από πιστούς. Το σχολείο είναι μικρό και με ένα δάσκαλο. Εκεί έμαθαν οί χωρικοί τὰ πρώτα τους γράμματα. Το θεωρούμε σαν δεύτερη εκκλησία. Οί κάτοικοι του χωριού είναι λιγυροί. Όλοι τους άπλοϊκοί άνθρωποι, ήσυχoi και άπονήρευτοι. Φτωχοί αλλά με πλούσιες καρδιές. Όποιος περαστικός διαβεί, θα βρει ένα πιάτο φαγητό και μία ζεστή γωνιά να κοιμηθί. Διακρίνονται για την φιλοξενία τους. Άγαπούν την εργασία. Κάθε πρωί με γέλια και χαρές κατηφορίζουν για τὰ χωράφια. Σάν να πηγαίνουν σε πανηγύρι. Το Σεπτέμβριο αρχίζει ο τρύγος στ' άμπέλια. Άλλο πανηγύρι με χαρές. Τρυφερές κοπέλες μαζεύουν μωσχάτα σταφύλια, που τὰ πατούν στους κάδους νέoi άνδρες με λυγερή κορμωστασιά. Μερικοί είναι κτηνοτρόφοι. Η ζωή τους στα ψηλά βουνά τὸ καλοκαίρι είναι απόλαυση, παράδεισος. Το χειμώνα κατεβαίνουν στα χειμαδιά. Όλοι είναι αγαπημένοι. Σάν μία οικογένεια ὅλο τὸ χωριό. Οί χαρές και οί λύπες είναι ίδιες για ὅλους. Όταν γίνεται γάμος, ὅλοι μετέχουν στη χαρά του γαμπρού, τῆς νύφης και τῶν συμπεθερών. Το τραπέζι στρώνεται για ὅλους πλούσιο με καλοψημένα σφαχτά και μαύρο κρασί. Ο χορός και τὸ τραγούδι είναι τὰ ἔθιμα που επικρατούν. Το ίδιο γίνεται και σε κάθε δνομαστή γιορτή. Ξέχωρη ζωή παίρνει ἡ γιορτή του Πάσχα. Δύο μέρες ὅλοι, μικροί και μεγάλοι, νέoi και γέροι, χορεύουν στην πλατεία του χωριού με τούς γλυκίους ἤχους του κλαρίνου, χορεύουν ἑλληνικούς χορούς με λεβεντιά και χάρη. Αισθάνεται κανείς ἔθνικὴ ὑπερηφάνεια όταν βλέπει τούς ἀθάνατους ἔθνικους χορούς μας. Η ίδια συμμετοχή υπάρχει και στις λύπες. Η δυστυχία είναι μοιρασμένη. Το πένθος θάφει κατάμαυρες τις καρδιές ὅλων.

Τους συγχωριανούς μας, τώρα τελευταία, τούς πλάνεψε ἡ ξενιτειά και τούς παρέσυρε τὸ ρεύμα τῆς ἀστυφιλίας. Νομίζουν ότι θα θροῦν καλύτερη ζωή στην πόλη και ἐγκαταλείπουν τὸ χωριό με τὸν καθαρό ἀέρα, για να ζήσουν στα κλουβιά τῶν πολυκατοικιών. Σίγουρα θα τὸ μετανοιώσουν κάποια μέρα και νομίζω, δὲν θα είναι ἄργα.

Ζωή Νικ. Χαμηλοῦ - Γ' Τάξη Γυμν.

ΝΕΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ

Α) ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

	Δρχ.
Πάκης Γιαννόπουλος, Τσάμη Καρατάσου 29	10.000
Θεμιστοκλῆς Τσοκάς, Κολωνός	8.000
Τάσος Ν. Αύγερινός, Δελαπόρτα 15, Γκύζη	5.000
στη μνήμη τῶν γονιῶν του	
Παναγ. Κυριαζῆς, Καστέλια	2.000
Γεώργ. Ἀποστολόπουλος, Καλοσκοπή	1.000
Σμαρῶ Ἀλεξ. Γ. Πριόβολου	1.000
Νικ. Εὐθ. Πριόβολος	1.000
Γεώργ. Ἀρ. Πριόβολος ἀντὶ στεφάνου στη μνήμη Πολύκαρπου Καραπλή	1.000
Βασίλειος και Εὐθύμιος Παν. Χαμηλοῦ Κολωνός	1.000
Εὐστάθιος Ράπτης, Κολωνός	1.000
Γεώργ. Νικ. Αύγερινός, Κολωνός	1.000
Παναγιώτης Χαβελές, Κολωνός	1.000
Ζαχαρ. Ι. Ραφτόπουλος, Χολαργός	1.000
Γεώργ. Νικ. Πριόβολος, Γαλάτσι	1.000
Νικηφόρος Παναγ. Ζούγρος, Γαλάτσι	500
Γιούλα Λουκά Πριόβολου, Γαλάτσι	500
Γιούλα Παπαδοπούλου (Χαραλ.) Βεΐκου	500
Κων)νος Κεραμίδας, Λειβαδιά	500
Γεώργιος Παπανικολάου, Λειβαδιά	500
Εὐάγ. Εὐθ. Τσίγας, Κολωνός	500
Φώτης Τομαράς, Ν. Ἰωνία Βόλος	500
Νικολ. Κ. Κατσανιώτης	500
Παναγιώτης Δ. Αύγερινός	500
Νικόλαος Π. Χριστοδούλου	500
Εὐστ. Εὐάγγ. Κονταράτος	400
Νικ. Ἰωάν. Βλάχος	400
Τριαντάφυλλος Ε. Τσολάνας	380
Ἐλευθέριος Κ. Ἀντωνίου	300
Δημήτριος Ε. Κόλλιας	300
Γεώργιος Δημ. Θεοχάρης	200
Δημήτριος Γεωργ. Θεοχάρης	200

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ

Τάκης Ι. Ἀλεξίου, Λαμία	500
Ἀλέκος Βλάχος, Ἀγ. Παρασκευή	500
Φώτης Τομαράς, Ν. Ἰωνία - Βόλος	500
Γρηγόριος Ι. Χασιακός	320
Δημήτριος Γεωργ. Θεοχάρης	300
Γεώργιος Δημ. Θεοχάρης	200
Ἰωάννης Εὐθ. Λευκαδίτης	200
Βασίλειος Ἀναγνώστου	200
Γεώργ. Ἰωάν. Λευκαδίτης	100
Νικόλαος Γεωργ. Ματθαίου	100
Ὁδυσ. Νικ. Κόλλιας	100

Τὸ Δελτίο μας στηρίζει τὴν κυκλοφορία του στὲς προαιρετικὲς εἰσφορὲς τῶν συμπατριωτῶν μας. Ὅσοι τὸ ἀγαποῦν και θέλουν νὰ τὸ ἐνισχύσουν μποροῦν νὰ μὲς στείλουν τὴν εἰσφορά τους στὴν κατωτέρω διεύθυνση:

ΠΑΚΗΝ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΝ

Τσάμη Καρατάσου 29 - Ἀθήνα:

ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ ΣΥΝΕΧΕΙΑ

Δημοσιεύουμε ολόκληρη την έπιστολή του Καστελιώτη δικηγόρου Δημ. Χ. Χαλατσά, ο οποίος προσθέτει στην έρευνά μας για την ονομασία Κουκουβίστα νέες απόψεις πολύ ενδιαφέρουσες και τεκμηριωμένες. Δεν πρέπει να παραλείψουμε να επαινέσουμε το ύψηλο επίπεδο της έρευνας του κ. Χαλατσά και να τον παρακαλούμε να μάς χαρίζει και στο μέλλον συνεργασίες του που ενδιαφέρουν το Δελτίο μας.

«Αγαπητέ Κύριε Διευθυντά,

Στά χέρια μου έπεσε το 5ο τεύχος του διμηνιαίου δελτίου σας «Κουκουβίστα», το οποίο απήλαυσα με την πλούσια ύλη του, την πολύ ενδιαφέρουσα και την πολύ ωραία εμφάνισή του.

Μέσα στ' άλλα διάβασα και ένα άρθριδιο σχετικό με την προέλευση της έτυμολογίας της λέξεως «Κουκουβίστα».

Έπειδή το θέμα των τοπωνυμίων των χωριών μας με άσασχόλησε και μένα παλιότερα, θά ήθελα να σας γράψω τις απόψεις μου από την έρευνά μου αυτή. Ό,τι γράφω θέβαια είναι προσωπική μου γνώμη, και με το βάθος της έπιστημονικής αλήθειας την διατυπώνω άμόλεπη, χωρίς φόβο και χωρίς πάθος και την θέτω στον έλεγχο και την κρίση των συμπατριωτών μας άμερόληπτα.

Είναι γνωστό σε όλους, πώς ή άλλεπάλληλη μέσα στους αιώνες παλίρροια των λαών στον ευρωπαϊκό χώρο, δέν άφησε άμόλυντο και τον έλλαδικό χώρο με κάθε είδους συνέπειες. Ένα όμως είναι γεγονός: Ότι οί κατακτηται αυτοί του έλληνικού χώρου, είτε άφομοιώθηκαν με το ντόπιο στοιχείο, όπως καταδείχνουν οί πρόσφατες ανθρωπολογικές, ιστορικές, γλωσσικές, κοινωνιολογικές και λαογραφικές έρευνες, είτε το πέρασμά τους δέν άφησε καθόλου ή σχεδόν καθόλου σημάδια. Και για να έλθω στα γλωσσικά, απ' το πέρασμα των Σλαύων εκτός απ' τα τοπωνύμια, λίγες μάλιστα λίγες λέξεις πέρασαν στη γλώσσα μας, όπως: ασθός, αστρέχα, θελέντσα, βίτσα, βορός, θρυκόλακας, θαένι, γκούσα, γκουστέρα, γκλάβα, δραγάτης, δόγα, ζουλάπι, καρούτα, κότα, κλίτσα, κολιάνσα, κότσι, κουνάβι, λούγκα, μαρκαλίζω, μελίστρα, μέλιτσα, μουντό, μόρα, μούρκα, μπλάνια, παγάνια, μπουγάτσα, ρούχο, σανός, σθάρνα, σέμπρος, σάνη, τσαντήλα, τσέργα, τσόλι, τσέλιγκας, χουγιάζω, ψάνη.

Το ίδιο με τους Βλάχους, τους Άρβανίτες, τους Φράγκους, τους Τούρκους. Η καθόδος των Σλαύων σε πατριές κατά τον 7ο κυρίως αιώνα και ο άκροβελισμός τους στα βοσκοτόπια, για τη συνεννόησή τους, σύμφωνα με την βασική αρχή της ανάγκης στην ιστορία (τελεολογική άποψη) τους ανάγκασε για λόγους κυρίως πρακτικής συνεννοήσεως, να δώσουν όνόματα στους νέους τόπους (άκόμα στα ζώα μάλιστα και στις οικότητες των ντόπιων κατοίκων πολλές φορές), που σε μόδα πέρασαν και παρέμειναν από τότε στη γλώσσα μας. Σε πολύ μικρότερη κλίμακα το ίδιο έγινε με τα άλλα περάσματα πάνω απ' τον έλληνικό χώρο (κάτι ανάλογο, για παράδειγμα, με το ό,τι έγινε στη γερμανική κατοχή, όπου οί λέξεις «καπούτ» και «νιξ» είχαν άρχισει να περνούν στη γλώσσα του λαού). Έτσι πέρασαν ως τα σήμερα αυτές οί τοπωνυμικές εκφράσεις και έχουμε από την έπιδρομή των σλαβικών πατριών, αυτά τα τοπωνυμικά κατάλοιπα σαν μόδα που παρέμεινε και έγινε άφορμή παρεξηγήσεων έσκεμμένων ή μη και που έδωσε άφορμή και άερα στον Φαλμεράιερ, ούτε πολύ ούτε λίγο, να μάς εμφανίσει σε Σλαύους, έθελουφλώντας μπροστά στη γλώσσα,

στο χαρακτήρα, στη ήθη-έθιμα του λαού μας και τον λαϊκό πολιτισμό του, που παραμένει ο ίδιος έδω και χιλιάδες χρόνια.

Άλλά θέβαια μ' αυτόν ασχολήθηκε έπίσημα ή έπιστήμη και άνέτρεψε τις θεωρίες του, με πλήρη έπιστημονικά στοιχεία. Έτσι, απ' αυτή τη μόδο παρέμειναν εκείνες οί καταλήξεις στα χωριά μας με τη σλαβική τους αυτή προέλευση —ιάνη, —νικο, —ιστα, —οθο ή οθα. Κι' έχουμε τα γνωστά στην περιοχή μας «Βάριανη», που σημαίνει Άσβεστοχώρι, «Κάνιανη» που σημαίνει Κοκκινοχώρι, «Μπράλος» (πέρασμα), «Άράχωθα» (Καρυδοχώρι), «Δρέμιστα» (Γκρεμός), «Παύλιανη», «Άγόριανη», «Ντετρνίτσα», «Γλούνιστα», «Προκοθενίκο», «Γκούρα», «Γαρδίκι» κλπ.

Άλλά και μερικά άλλα ειδικότερα τοπωνύμια κατά περιοχές, όπως «Λισκοβίτσα» (Κλείδωνας), «Λυρίτσα» (Στρογγυλή), «Τράκα» κλπ., και μερικά έπωνυμα, όπως Μαλεβίτσης, Κοτσίκης (Κριαράς) κλπ.

Άνάλογα σε πολύ μικρότερη κλίμακα είναι αυτά που παρέμειναν από την φραγκική κατοχή (Καστέλλι, Δούκας, Γουλιάμος κλπ., ή την τουρκική (Χαλατσάς, Μπουσανής, Ίμέρ-Άγιά κλπ.).

Και για να έρθουμε στο «Κουκουβίστα», πράγματι ή λέξη είναι τρισύνθετη από το «ΚΟΥ - ΚΟΥ» πρώτο συνθετικό, λέξη πεποιημένη, καθώς λέμε, από τον ήχο της (όπως τσάκ-τσάκ ήσων τσακίζω, μπου-μπου ήσων μπουμπουνητό κλπ.). Κούκου από την κραυγή του κούκου (πρβλ. το αρχαίο Κώκυξ) και το δεύτερο συνθετικό «ΒΙ» που σημαίνει στην αρχαία σλαωνική «λαλώ» και την κατάληξη «—ιστα» (χώρος, χωριό, περιοχή) Κούκου - βί -ιστα. Δηλαδή το τοπωνύμιο «Κουκουβίστα» στην αρχαία σλαωνική σημαίνει: «έκεί (ό τόπος) που λαλούν οί κούκοι».

Πράγματι, ή ωραία Καλοσκοπή θρίσκεται σε ύψόμετρο προσηλιακό, που την άνοιξη φιλοξενεί προσιότερα τον προάγγελο, το πουλί της άνοιξεως, τον κούκο.

Με όλη την αγάπη μου

ΔΗΜ. ΧΡ. ΧΑΛΑΤΣΑΣ

ΠΡΟΜΗΘΕΥΘΗΤΕ ΕΓΚΑΙΡΩΣ ΤΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΧΟΡΟΥ

Ό αριθμός είναι περιορισμένος.

ΑΓΑΠΗ... ΠΑΡΟΥΣΑ!

Στο προσκλητήριο αγάπης του περασμένου μας Δελτίου το «παρόν» ήταν άνεπάντεχο:

—Ζητήσαμε μιά πόρτα για το νεκροταφείο και ή Θεμιστοκλής Τσοκλής μάζε την προσέφερε.

—Ζητήσαμε το Σταυρό του Νεκροταφείου και ή Έλένη Κουφού μάζε τον προσέφερε.

—Ζητήσαμε την καμπάνα του Νεκροταφείου και ή Πάγκη Γιαννόπουλος μάζε την προσέφερε.

—Ζητήσαμε χρήματα για τα υπόλοιπα έξοδα του Νεκροταφείου και άλλες δαπάνες του Συνδέσμου με αποτέλεσμα να συνταχθή ένας μεγάλος κατάλογος από έθελοντές της αγάπης, ο οποίος τώρα που τυπώνεται το Δελτίο δέν έχει ακόμη κλείσει και τα όνόματα δημοσιεύονται στη στήλη «ΕΙΣΦΟΡΕΣ».

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΤΩΝ ΧΩΡΙΑΝΩΝ ΜΑΣ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Ἡ σύζυγος τοῦ Κώστα Ι. Χαμηλοῦ γέννησε ἀγοράκι. Εὐχόμαστε νὰ τοὺς ζήση.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

—Ἡ Παναγιώτα Τριαντ. Τσόχλα ἀρραβωνιάστηκε μὲ τὸν Ἰωάννη Παπαδόπουλο, ἔμπορο.

—Ἡ Ἀσημίνη Δημ. Χαμηλοῦ ἀρραβωνιάστηκε στὴ Λαμία.

Τοὺς εὐχόμαστε καὶ καλὰ στέφανα.

ΓΑΜΟΙ

—Στις 27.11.1976 στὸν Ἅγιο Ταξιάρχη ΙΚΑ Περιστερίου παντρεύτηκε ἡ Μαρία Βάρσου τοῦ Ἰωάννου μὲ τὸν Νίκο Πρίκα.

—Στις 27.11.1976 τέλεσε τοὺς γάμους τοῦ ὁ Τάκης Εὐαγ. Αὐγερινός.

—Στις 20.1.1977 τέλεσε τοὺς γάμους τῆς ἡ συγχωριανῆς Μαρίας Δημ. Κυρίτση, μετὰ τοῦ Παναγιώτη Σκούφου.

Στὰ παραπάνω ταιριαστὰ ζευγάρια εὐχόμαστε νὰ ζήσουν.

ΘΑΝΑΤΟΙ

—Στις 24.12.1976 πέθανε στὸ χωριὸ καὶ σὲ ἡλικία 87 ἐτῶν ἡ Μόρφω Μαλιβίτση.

—Ἐπίσης πέθανε στὴ Δράμα ὁ Δημήτριος Ι. Λευκαδῆς (9.1.1977).

—Στις 6.2.1977 πέθανε ὁ Γιάννης Τζανέτος (γαμπρὸς Γ. Πασαλῆ).

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Στις 7.11.1976 τελέστηκε μνημόσυνο 40ῆμερο στὴ μνήμη τῆς Μαρίας Κων. Τούμπα.

—Στις 23.1.1977 τελέστηκε ἐτήσιο μνημόσυνο τῆς Ντίνας Λουκᾶ Σταύρου (τὸ γένος Χαρ. Μαλεβίτση).

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΣΥΝΕΧΕΙΑ

Ὁ Ταξιάρχης Γεωργ. Κόλλιας, ἀφοῦ ἀποφοίτησε ἀπὸ τὴ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης παρακολουθεῖ μαθήματα Βυζαντινῆς Ἱστορίας στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Γενεύης γιὰ τὴν ἀπόκτηση τοῦ τίτλου τοῦ Διδάκτορα. Εὐχόμαστε νὰ συνεχίσῃ τὸ δρόμο τοῦ πατέρα του καὶ γρήγορα νὰ τὸν δοῦμε σὲς ἔδρες ποὺ δίδαξε ἐκεῖνος. Καὶ μὲ τὴν εὐκαιρία θὰ πρέπει νὰ σημειώσουμε, ὅτι ὁ Τάκης ἀρραβωνιάστηκε μὲ τὴν Ἑλένη Σκαλτσᾶ, τελειόφοιτο τῆς Ἀρχιτεκτονικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Φλωρεντίας καὶ τῆς ὁποίας ἡ οἰκογένεια κατάγεται ἀπὸ τὸ Μεσολόγγι. Εὐχόμαστε γρήγορη στέψη.

ΤΑΚΤΙΚΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

Ὁ διδάκτορας Νικηφόρος Χαράλ. Κόλλιας, γιὰ τὴν ἐπιστημονικὴ δράση τοῦ ὁποίου ἔχουμε γράψῃ στὸ τεῦχος 4' ἐγίνε τακτικὸς καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Τζέρεμυ τῆς Ἀμερικῆς.

ΝΕΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ΣΤΑ ΒΟΥΝΑ ΜΑΣ

Ἡ Μεταλλευτικὴ Ἑταιρεία ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗ χάραξε καὶ κατασκευάζει δύο καινούργιους δρόμους ἀπὸ Τράκα—Λειρίτσα καὶ ἀπὸ Τράκα—Μακρυλάκκωμα.

ΠΙΣΤΩΣΗ ΓΙΑ ΔΡΟΜΟ ΟΙΝΟΧΩΡΙ-ΚΑΣΤΕΛΛΙΑ-ΖΑΓΚΑΝΑ

Ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο Δημοσίων Ἔργων ἐγκρίθηκε

πίστωση δρχ. 5.000.000 γιὰ τὴν κατασκευὴ τοῦ δρόμου Οἰνοχωρί—Ζαγκανᾶ—Καστέλλια.

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ

Ἐπέστρεψε στὴν Καλιφόρνια τῆς Ἀμερικῆς ὁ Χαρ. Χριστίδης μὲ τὴ σύζυγό του Παναγιώτα, ἀφοῦ πέρασε μαζί μας πέντε σχεδὸν μῆνες. Ὁ ἐξαιρετὸς αὐτὸς συγχωριανὸς μας μόλις πάτησε τὸ πόδι του στὴν ξένη χώρα, θυμήθηκε πάλι τὸ Σύνδεσμός μας καὶ μὲ τοὺς χαιρετισμούς τῆς οἰκογενείας ἡ ὁποία ἤδη ἀριθμεῖ μόνο στὴν Ἀμερικὴ τὰ 18 άτομα, μᾶς ἔστειλε καὶ τὴν συνδρομὴ του.

ΧΩΡΙΑΝΟΣ ΜΑΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Ὁ συγχωριανὸς μας Κώστας Παναγ. Βλάχος τελείωσε τὶς στρατιωτικὲς του ὑποχρεώσεις καὶ ἀνοίγει τὸ δικηγορικὸ του Γραφεῖο ἐπὶ τῆς οδοῦ Πρωτοῦ 18. Τὸ εὐχόμαστε καλὴ σταδιοδρομία.

ΑΠΟ ΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ ΜΑΣ

Ὑστερα ἀπὸ τὸ βιβλίο του «Οἱ ΑΓΡΑΥΛΟΥΝΤΕΣ» ποὺ ἐκυκλοφόρησε ὁ συγχωριανὸς μας Χρῆστος Χαρ. Μαλεβίτσης, καὶ ποὺ γνώρισε μεγάλη ἐπιτυχία, μόλις ἐκυκλοφόρησε καὶ νέο βιβλίο του, μετάφραση αὐτῆς τῆς φορᾶ ἀπὸ τὰ ἀγγλικά τοῦ ἔργου τοῦ ξακουστοῦ φιλόσοφου Πάουλ Τίλλιχ «ΤΟ ΘΑΡΡΟΣ ΤΗΣ ΥΠΑΡΞΕΩΣ» μὲ πρόλογο καὶ σημειώσεις τοῦ μεταφραστοῦ. Σημειώνουμε πὼς πρόκειται γιὰ τὸ ἔβδομο βιβλίο μεταφράσεων ποὺ ἔχει ἐκδώσει μέχρι τώρα ὁ ἀκάματος συγγραφέας τοῦ χωριοῦ μας. Ἀλλωστε καὶ «Οἱ Ἀγραιοῦντες» εἶναι τὸ ὄγδοο ποὺ δημοσιεύει ἀπὸ τὴν πρωτότυπη ἐργασία του.

Μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ σημειώνουμε πὼς τὸ τελευταῖο βιβλίο του «Οἱ Ἀγραιοῦντες» εἶναι φιλοσοφικὸς διάλογος μὲ δραματικὸ περιεχόμενο, ὅπου πέντε νέοι, ἕνας θετικὸς ἐπιστήμονας, ἕνας ποιητὴς, ἕνας φιλόσοφος, ἕνας θρησκευτικὸς στοχαστὴς καὶ μία κοπέλλα ἀποφάσισαν νὰ περάσουν μιὰ νύχτα τοῦ καλοκαιριοῦ δίπλα στὸ ἀκρογιάλι, κουβεντιάζοντας μέχρι τὸ πρωτὶ γιὰ τὰ πιὸ σπουδαῖα θέματα ποὺ ἀπασχολοῦν τὸν ἄνθρωπο.

Τὸ βιβλίο «Οἱ Ἀγραιοῦντες» ἐπροκάλεσε αἴσθηση στὸν πνευματικὸ κόσμο τῆς χώρας μᾶς, γιὰ τὸ θάθος τῆς σκέψεως καὶ τὴν λυρικότητα τῆς διατυπώσεως τοῦ συγχωριανοῦ μας συγγραφέα, ποὺ ἄλλωστε εἶναι ἀπὸ χρόνια καθιερωμένος στὸν ἐλληνικὸ πνευματικὸ κόσμο.

ΔΙΠΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

Ἡ Μαρία Θεοφάνους Λευκαδίτου ἐπέτυχε σὲ διαγωνισμό τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν προκειμένου νὰ εἰσαχθοῦν 30 στὴ Σχολὴ Φυσικοθεραπευτῶν, στὴν ὁποία πῆραν μέρος 372 ὑποψήφιοι καὶ ἦρθε κατὰ σειρὰν ἐπιτυχίας ἕκτης.

Ἐπίσης ἐπέτυχε στὰ ΚΑΤΕ στὴ Σχολὴ Ἀκτινολόγων—Ραδιολόγων.

~~~~~

Τυπογραφικὴ ἐπιμέλεια:

ΦΙΛΙΠΠΟΣ Ι. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

~~~~~

Λαογραφικὰ ἔθιμα**Η ΑΠΟΚΡΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ**

Τῷ ΓΙΑΝΝΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ — ΠΡΑΝΤΖΑ

“Όσο προχωρεῖ ἡ τεχνολογία καὶ γενικὴ ἡ ἐξέλιξη τοῦ ἀνθρώπου, τόσο γουστόζικα καὶ διασκεδαστικά, ἂν ὄχι θέβαια ζηλευτὰ καὶ ἐπιθυμητὰ γίνονται τὰ ἔθιμα ποὺ ἐπικρατοῦσαν στὰ παλιὰ χρόνια τῶν παππούδων μας. Προπαντὸς στὶς Ἀποκριὲς τῆς Μεγάλης πρὸς τὴ Λαμπρὴ Σαρακοστῆς, στὴν κάθε γειτονιά συγκεντρωνόντουσαν ἀνὰ πέντε - ἕξ οἰκογένειες στὸ πιὸ εὐρύχωρο σπιτί τῆς γειτονιάς, φέρνοντας μαζί τῆς, ἢ κάθε οἰκογένεια, τὰ ποικίλα ἐτοιμασμένα γιὰ δεῖπνο φαγητὰ τῆς — κόττες, ἄλλες ψημένες, ἄλλες μαγειρεμένες, πίττες, τυρί, αὐγά, γιανούρτι, σαλάτες, κρασί καὶ ἄλλα διάφορα, ἔστρωναν τὶς θελόντες στὸ χωματένιο πάτωμα τοῦ σπιτιοῦ καὶ γύρω γύρω στὴν ἀναμμένη φωτιά τῆς παραστιᾶς ἢ ὅποια θρискόταν στὸ μέσο τοῦ σπιτιοῦ, μὲ μιὰ ἀλυσίδα κρεμασμένη ἀπὸ ἓνα πάτερο τοῦ σπιτιοῦ ἢ ὅποια θαστοῦσε πάνω ἀπὸ τὴ φωτιά ἀπὸ τὸ ἄρβάλι τῆς μιὰ μπακράτσα μὲ ζεστὸ νερὸ γιὰ νὰ πλένουν τὰ διάφορα σκεύη, γαθάθες, καπάκια καὶ λοιπά. Μετὰ στέργωναν ἀπάνω στὴ σταχτοθρακόβολη τόσα αὐγά, ὅση ἦταν καὶ οἱ ταξιθεμένοι τους, τὰ ὅποια αὐγά μὲ τὴ ζεστασιά τῆς φωτιᾶς μαρτυροῦσαν ἂν ὁ ταξιθεμένος θρискόταν σὲ καλὴ κατάσταση, κρεμοῦσαν δυο-τρία λυχνάρια στοὺς τοίχους τοῦ σπιτιοῦ γιὰ νὰ φέγγουν. Κάθονταν ὅλοι, μικροὶ καὶ μεγάλοι, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, σταυροπόδι, ἔλεγαν ὅλοι μαζί τὸ Πάτερ ἡμῶν καὶ κατόπιν ἀρχινοῦσε τὸ φαγοπότι. Στὴ συνέχεια τραγουδοῦσαν καὶ χόρευαν καὶ συνάμα ἔβγαινε ὁ νοικοκύρης τῆς ἀπέναντι ἄλλης παρέας ποὺ γλεντοκοποῦσα κι' αὐτοί: «ὦρὲ Μήτρου, καλῶς νὰ σ' ἔθρου» καὶ ἔριχνε μιὰ ντουφεκιὰ στὸν ἀέρα μὲ τὸν γκρά ἢ μὲ τὸ καριοφύλι, ποὺ σπάνια ἀπουσίαζαν ἐκεῖνο τὸν καιρὸ ἀπὸ τὸ κάθε σπιτί. Ἀνταπαντοῦσε καὶ ὁ ἄλλος μὲ τὴ λέξη «καλῶς νᾶρθεις» ρίχνοντας καὶ αὐτὸς μιὰ ντουφεκιὰ. Ὅταν πιά τὸ γλέντι ἔφτανε στὸ ἀποκορύφωμα, μεταμφιέζονταν οἱ πιὸ ζωηροὶ τῆς παρέας, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, μικροὶ καὶ μεγάλοι, καὶ συναλλάσσονταν ἀπὸ τὴ μιὰ παρέα στὴν ἄλλη τραγουδώντας τὰ ἀπαρεξήγητα λόγῳ τῆς ἡμέρας εὐθυμα καὶ ἀπονήρευτα ἀποκριάτικα τραγούδια.

Μιὰ γριά ἀσχημομούρα
ξεγοφιάρει καὶ καμπούρα
ἄντρα γύρευε ἢ καρδιά τῆς
γιὰ νὰ δῇ στὴν ἀγκαλιά τῆς.

“Ὅλη μέρα στολιζέταν
λούζεταν καὶ χτενιζέταν
στὸν καθρέφτη τῆς κοιτάζει
σάν τρελλὴ ξενοκουθεντιάζει.

Τὰ κορίτσια τὴν ἀκοῦσαν
καὶ τὴν ἐπεριγελοῦσαν.
Ντράπου γρέα αὐτὰ ποὺ λέγεις
ἄντρα τώρα νὰ γυρεύεις.

Θὰ σὲ δέσουμε στὸ στύλο
καὶ θ' ἀρπάξομε ' ἓνα ξύλο
νὰ σοῦ κάνομε' τὰ πλευρά σου
μαλακὰ σάν τὴν κοιλιά σου,

— Στὸ κρεβάτι νὰ ξεψυχᾷς
ἄνδρα ἀκόμα θὰ ζητᾷς.

Ἐκεῖνη δὲ ποὺ εἶχε ἐξαίρεση καὶ διάκριση ἦταν ἡ σημερινὴ ἐνενηντάχρονη Μαρία, σύζυγος Ἰωάν. Λευκαδίτη (Κουτσογιώργη) καὶ μητέρα τοῦ Μερακλή, μεταμφιεσμένη μὲ παλιοκάπες καὶ ἀνδρῖκια πανωθράκια σκόρπιζε γέλιο ποὺ ἀκόμα μέχρι τώρα ἀντηχεῖ, μὲ τὰ ποικίλα ἀποκριάτικα τραγούδια τῆς. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἔχουμε ζητήσει τὴ συγκατάθεσή τῆς γιὰ τὸ δημοσίευσμά τους, ἂς μὴ μᾶς παρεξηγήσῃ ποὺ θὰ παρανομήσουμε λίγο δημοσιεύοντας τὸ παρακάτω τραγούδι τῆς, τὸ ὁποῖο τυγχάνει καὶ χορευτικό:

Βλάχα πλένει τὸ θρακί
καὶ στὴν πλάκα τὸ θαρεῖ.
— Μωρὲ ἔρημο θρακί,
ποῦν τὰ δυό, ποῦν τὸ μακρύ;

Ἡ διασκέδαση συνεχιζόταν μέχρι τὸ πρωὶ τῆς Καθαρῆς Δευτέρας, ὅποτε ὅλοι πλέον, μικροὶ καὶ μεγάλοι καὶ τῶν δύο φύλων, καρβουνιασμένοι ἄλλος λίγο ἄλλος πολύ, ἔβγαιναν στὴν πλατεῖα τοῦ χωριοῦ στὸ χοροστάσι, φέρνοντας μαζί τους ἐλιές, πράσα, σκόρδα, κρασί, νηστήσιμα τρόφιμα καὶ συνέχιζαν ὅλες οἱ παρέες μαζί τὸ χορὸ καὶ γενικὰ τὸ ἀποκριάτικο γλέντι, μέχρι ποὺ κόντευε νὰ θραδιάσῃ, ὅποτε γινόνταν διάλυση πιά, ἀναλαμβάνοντας πάλι ὁ καθένας τὰ καθήκοντά του πρὸς τὴ Μεγάλῃ Σαρακοστῇ, τηρώντας ὅλους τοὺς θρησκευτικούς νόμους ἀναμένοντας τὸ Πάσχα, τὸ ὁποῖο εἶχε λάβει τὸ ὄνομα Λαμπρῇ, καὶ τοῦτο γιὰ τὸν λόγῳ τῆς νηστείας ἔλαμπε καὶ ξεχώριζε πραγματικὰ περισσότερο ἀπὸ τὶς ἄλλες ἡμέρες ἐνῶ σήμερα, λόγῳ τῆς κρεοφαγίας μέχρι τὴν παραμονή, ξεχωρίζει μόνο Πάσχα καὶ ὄχι Λαμπρῇ.

Γεῖα χαρά.

**ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ**

Ὁ συγχωριανὸς Κώστας Νικ. Κόλλιας προσφέρει δέκα μεγάλα σιδερένια δοχεῖα γιὰ νὰ τοποθετηθοῦν σὲ κεντρικὰ σημεία τοῦ χωριοῦ (κεντρικὴ πλατεῖα, ἀγορά, Κακοτράχη, Παναγιά, Ἀγία Ἐλένη) καὶ νὰ συγκεντρώνονται σ' αὐτὰ τὰ σκουπίδια. Τὸν εὐχαριστοῦμε καὶ εὐχόμεστε νὰ χρησιμοποιηθοῦν γιὰ τὸ σκοπὸ ποὺ προσφέρθηκαν.

**Ο ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ κ. ΧΛΩΡΟΣ
ΕΝΔΙΑΦΕΡΕΤΑΙ ΓΙΑ ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ**

Ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο Οἰκονομικῶν πληροφορηθήκαμε ὅτι μὲ ἐνέργειες τοῦ Βουλευτοῦ κ. Χλωροῦ χορηγήθηκε στὴν Κοινότητά μας ποσὸν ἐκ δρχ. 15.000 ἀπὸ τὸ προϊόν τῶν κρατικῶν Λαχείων. Εὐχαριστοῦμε τὸν κ. Χλωρὸ γιὰ τὴ σεμνὴ του αὐτῇ χειρονομία.

Ὁ Μολώχ ἦταν ὁ Θεὸς τῶν Ἀμμωνιτῶν καὶ τῶν Μωαβιτῶν, λαῶν ποὺ ἀναφέρονται στὴν Παλαιὰ Διαθήκη καὶ τὸν παρίσταναν σὰν τέρας μὲ κεφάλι ταύρου. Τὸν λάτρευαν μὲ ἀνθρώπινες θυσίες. Ἀλλὰ καὶ σήμερα, ὁ Μολώχ, μήπως δὲν στήνει παγίδες στοὺς ἀνθρώπους, γιὰ νὰ γίνονται τόσα δυστυχήματα καὶ νὰ ρουφάει ἀχόρταγα τὸ ἀνθρώπινο αἷμα;

Τί φταίει, ὅμως, ὁ Μολώχ καὶ τοῦ κρατοῦν τόση κακία οἱ ἄνθρωποι, ὅταν δὲν προσέχουν οἱ ἴδιοι ἢ ἀπὸ σύμπτωση παθαίνουν ἀτυχήματα καὶ τὸ αἷμα τους ρεεὶ σὰν τὸ νερὸ στὴν ἄσφαλτο;

Σὲ κάθε ἐποχῇ, ὁ Μολώχ παίρνει τὸ μερίδιό του ἀπ' τὸ ἀνθρώπινο αἷμα, ἄλλοτε λίγο καὶ ἄλλοτε περισσότερο.

Στὴ σημερινὴ ἐποχῇ, ποὺ τὰ τροχοφόρα ἔγιναν περισσότερα ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους, ὁ Μολώχ δὲν χορταίνει νὰ καταπίνει αἷμα στὴν ἄσφαλτο. Ἡ μηχανή, βλέπετε, διευκολύνει τὸν ἄνθρωπο, ἀλλὰ συχνά γίνεται αἰτία νὰ χάνει τὴ ζωὴ του.

Παλιότερα, ποὺ κυκλοφοροῦσαν λίγα αὐτοκίνητα καὶ περισσότερα μεταφορικά ζῶα, τὰ δυστυχήματα ἦταν ἐλάχιστα, γιατί τὰ λίγα αὐτοκίνητα κυκλοφοροῦσαν μὲ μικρὴ ταχύτητα σὲ δρόμους σκουροστρωμένους. Δυστυχήματα γίνονταν κάπου-κάπου ἀπὸ διάφορες ἄλλες αἰτίες καὶ ὄχι ἀπὸ τροχαῖα. Σήμερα ἡ ἄσφαλτος θάφεται κάθε μέρα μὲ ἀνθρώπινο αἷμα, σὲ σημείο ποὺ νὰ ἐκκληρίζονται καὶ οἰκογένειες ὁλόκληρες ἀκόμα.

Ἀφορμὴ, γιὰ νὰ τὰ θάλω μὲ τὸν ἀξεδίψαστο Μολώχ, πῆρα ἀπ' τοὺς θανάτους καὶ τοὺς τραυματισμοὺς

(Σκαλτσίνη), ποὺ σκοτώθηκαν γράφοντας μὲ τὸ αἷμα τους τὸ "Ἔπος τῆς Ἀλθανίας. Τὸ Λουκᾶ Νικ. Πριόβολο, Πρόεδρο τῆς Κοινοτήτας, ποὺ ἐκτελέστηκε στὰ Καστέλλια. Θυμούμαστε, ἀκόμα, τὰ παιδιὰ τοῦ Δημ. Τσιρώνη, Ἀριστοτέλη καὶ Βασίλη, καὶ τὴ γιαγιά τους γριὰ Τζήλαινα (Βασ. Ἀχλαδᾶ), ποὺ καὶ οἱ τρεῖς σκοτώθηκαν ἀπὸ χειροβομβίδα. Τὸ τσοπανόπουλο Μητσο Γ. Μαντζὸ (Κατσικόρη), ποὺ σκοτώθηκε ἀπὸ ἐκρηξη χειροβομβίδας στὸν Ἀϊ-Λιά, τὴν ὥρα ποὺ ἔθσκε τὸ κοπάδι του. Τὸν Τάκη Νικ. Κωστοῦρο, τὸν ἀξέχαστο κωμικὸ στὸ κατοχικὸ θέατρο τῶν νέων τοῦ χωριῶ, ποὺ σκοτώθηκε ἀπὸ ἐκπυροσκόπηση ὄπλου. Τὴ γριὰ Δημήτρα Μώρη, ποὺ σκοτώθηκε στὸ βομβαρδισμό τοῦ χωριῶ τοῦ 1943 ἀπὸ ἰταλικά ἀεροπλάνα. Ἐπίσης τὸ Θύμιο Μώρη (Μαλαμούλη), τὸν Ἀθαν. Τομαρᾶ (Τσιαμισιούρη), τὸ Θύμιο Δ. Πριόβολο (Τσακμάκη), τὸ Νάκου Ἡλία (Νακολιά) καὶ τὸ Χαράλ. Ἀθ. Μαλιθίση, ποὺ ἐκτελέστηκαν ἀπὸ τοὺς Γερμανούς. Τὸν Τάκη Ἰω. Μπουκουβάλα (Ραφτάκη), τὸ Βαγγέλη Τσολάνα, τὸ Γιώργο Δημ. Δανιὴλ (Μαργαρίτη), τὸν Παναγ. Ζοῦργο, τὸ Νίκο Δημ. Κόλια (Καραμήτρο). Τὸ φοιτητὴ τῆς Νομικῆς Στέφανο Παν. Κόλια, ποὺ πέθανε ἀπὸ φριχτὰ θασανιστήρια τὸ 1944 στὴν Ἀθήνα. Τὸ Θανάση Κων. Αὐγερινό, ποὺ σκοτώθηκε σὲ συμπλοκὴ μὲ τοὺς Ἰταλοὺς στὸ 51 χιλιόμετρο. Τὸ Γεώργιο Δημ. Πριόβολο (Τσακμάκη), τὸν Κώστα Χαρ. Αὐγερινό, τὸ Θύμιο Γ. Χαραλάμπους (Χαϊλέρη), τὸ Γιάννη Δανιὴλ (Λιούγγα), τὸ Θύμιο Θεοδ. Μώρη, τὸ Δημό Ι. Μπουκουβάλα, τὸ Νίκο Γ. Μώρη (Καρφή), τὸ Γιώργο Δανιὴλ (Γιάτσο), τὸ Νά-

Π Ρ Ο Σ Κ Λ Η Τ Η Ρ Ι Ο Ν Ε Κ Ρ Ω Ν

Τῷ ΓΙΩΡΓΟΥ ΧΑΣΙΑΚΟΥ

Καλοσκοπιτῶν, ποὺ συνέβηκαν στὰ δυὸ τελευταῖα χρόνια (1975, 1976).

Στὰ προπολεμικὰ χρόνια ὑπῆρξαν κάπου - κάπου θίαιοι θάνατοι συγχωριανῶν μας. Πολλοὶ θὰ θυμοῦνται τὸ ὀκτάχρονο ἀγόρι τοῦ Παναγιώτη Μεμένιου, ποὺ τὸ σκότωσε μὲ κλωτσιὰ τὸ μουλάρι. Ἕνα παιδί τοῦ Δημήτρη Μώρη (Καρφή), ποὺ σκοτώθηκε μὲ τὸ δίκανο. Θὰ θυμοῦνται, ἐπίσης, τὸ τσοπανόπουλο Μητσο Παν. Μώρη (Ξεστρούπα), ποὺ ἔπεσε κάτω ἀπ' τὸ βράχο τῆς Βίγλας, κυνηγώντας κάποιο γίδι καὶ σκοτώθηκε. Τὴν ἴδια περίπου ἐποχῇ (1939) σκοτώθηκε ἀπὸ κεραυνό, κάτω ἀπὸ ἕναν κέδρο στὸ Καραούλι, ἡ γριὰ-Παγώνα.

Μεταπολεμικὰ σκοτώθηκε ὁ Ἀριστείδης Δανιὴλ (Μαργαρίτης) στὴ γέφυρα τῆς Παπαδιᾶς. Ἦταν διερχόμενος στοὺς ξένους, ποὺ κατασκεύαζαν τὴ γέφυρα. Σκοτώθηκε, ἐπ'σης, ὁ Γιώργος Δανιὴλ (Παράσχος) τὸ 1953, τὴν ὥρα τοῦ μόχθου, καθὼς ἔκοβε μὲ ἄλλους κάποιο ἔλατο καὶ θρέθηκε κάτω ἀπ' τὸν κορμό του. Ἀργότερα, ἀπὸ τὴν ἴδια αἰτία, σκοτώθηκε καὶ ὁ Παναγιώτης Μώρης (Ξεστρούπας).

Τὸ μεγάλο φόρο αἵματος στὸ Μολώχ πλήρωσε τὸ χωριὸ μας στὰ μαῦρα χρόνια τῆς σκλαβιάς καὶ τοῦ ἐμφύλιου σπαραγμοῦ. Νὰ ἕνας ἀπολογισμὸς ἀπὸ τὰ δυστυχήματα, τίς ἐκτελέσεις, τίς μάχες κλπ., στὴ δεκαετία 1940—1950, ποὺ τὰ θύματα ἔφτασαν τὸ 5% στὸ σύνολο τῶν 800 (τότε) κατοίκων τοῦ χωριῶ. Σ' αὐτὴν τὴν πολεμικὴ περίοδο ὁ Μολώχ μέθυσε στὸ αἷμα, γιατί τὰ γεγονότα τοῦ τὸ πρόσφεραν ἀφθονο...

Ὅλοι θὰ θυμούμαστε, ὅσοι ζήσαμε τότε στὸ χωριό, τοὺς Καλοσκοπιτεὺς ποὺ ἔχασαν βίαια τὴ ζωὴ τους:

Τὸν Ἡλία Γ. Λίτσα καὶ τὸν Παναγ. Εὐθ. Θεοχάρη

κο Γεωργίου, τὸν Παν. Ι. Στοφόρο, τὸν Ἀλέκο Εὐθ. Ἀλεξίου, ποὺ σκοτώθηκαν στὰ ματωμένα χρόνια τοῦ ἐμφύλιου σπαραγμοῦ (1947—49).

Στὰ ἴδια ἐκεῖνα χρόνια τοῦ ἐκπατρισμοῦ καὶ τῆς προσφυγιάς (1947—50) χάθηκαν τὰ ἴχνη τῶν Καλοσκοπιτῶν: Ἀποστ. Βλάχου καὶ Ἀρχ. Ἀπ. Βλάχου, τοῦ Ἀθαν. Ἀπ. Βλάχου, τῆς Βασίλ. Εὐαγ. Ταίγα, τοῦ Γιάννη Γεωρ. Μαντζοῦ (Κατσικόρη). Τὸ 1945 σκότωσαν οἱ Σεγδιτισιώτες στὰ θερινὰ λιθάδια τῆς Γκιώνας (Τρεῦπη) τὸν Πάνο Κυριάκη, σπάζοντας μὲ ρόπαλα τὰ κόκκαλά του.

Ἴσως νὰ ὑπάρχει καὶ κανένα ἀκόμα θύμα ἀπὸ κεῖνα τὰ φοβερά χρόνια τοῦ πολέμου, ποὺ δὲν θυμήθηκαν νὰ τὸ μνημονέψω. Τοὺς τραυματίες ἀπὸ τὸν πόλεμο στὴν Ἀλθανία καὶ στὰ χρόνια τῆς σκλαβιάς δὲν τοὺς ἀναφέρω, ἂν καὶ εἶναι ἀρεκτοί, γιατί αὐτὸ τὸ σημείωμά μου τὸ γράφω ἀντὶ μνημοσύνης γιὰ κείνους ποὺ ἔχασαν πρόωρα καὶ ἀφύσικα τὴ ζωὴ τους.

Ἐρχόμαστε, τώρα, νὰ ἰδοῦμε στὴ σημερινὴ ἐποχῇ τῆς τεχνοκρατίας πόσο φόρο αἵματος πληρώνει κάθε χρόνο τὸ χωριὸ μας στὸ Μολώχ ἀπὸ τροχαῖα δυστυχήματα. Ὁ πρῶτος Καλοσκοπιτὴς νεκρὸς ἀπὸ τροχαῖο δυστύχημα ἦταν ὁ Θύμιος Θεοδ. Χαμηλός, ποὺ τὸ αὐτοκίνητο ἀνατινάχτηκε ἀπὸ νάρκη (1947). Ἀλλος ἦταν ὁ γαμπρὸς τοῦ Μαργαρίτη Δανιὴλ (παντρεμένος μὲ τὴν κόρη του, τὴ Μαρία), ποὺ τὸν σκότωσε στὴν Ἀθήνα κάποιο αὐτοκίνητο. Ἀργότερα, σκοτώθηκε ἀπὸ αὐτοκίνητο στὴ Λαμία ἕνα ἀνήλικο παιδί τοῦ Ἀσημάκη Δανιὴλ (Λιούγγα). Ἐπίσης, ὁ Γιώργος Ἰωάν. Πασσαλῆς, ὑπαξιωματικὸς τῆς ἀεροπορίας, ποὺ κῆκε μέσα στὸ αὐτοκίνητο τῆς Ὑπηρεσίας, γιατί πῆ-

ρε φωτιά από σύγκρουση.

Μά ο φόρος αίματος αυξήθηκε επικίνδυνα τὰ δυό τελευταία χρόνια, γιατί, ίσως, όλοι πού πήραν δίπλωμα οδηγού, με μικρή πείρα, ξανοίγονται στην ασφαλτο χωρίς τη συναίσθηση του κινδύνου, πού έλλοχεύει σέ κάθε θήμα τους. "Εται, θρηνούμε από καιρό σέ καιρό νέους και νέες, πού χάνονται πάνω στον άνθό της ηλικίας τους και άλλους, με πολλές υποχρεώσεις, αφήνοντας πίσω τους δυσαναπλήρωτο κενό στην κοινωνία του χωριού μας. Ξαφνικά χάθηκε ο Τάκης Νικ. Αύγερινός, πού τον θρήνησαν οι χωριανοί και οι γνωστοί του στη Λειβαδιά, όπου είχε εγκατασταθή. Σκοτώθηκε το νιό θλαστάρι του χωριού Τάκης 'Ι. Ράφτης, για να θυθίσει στο πένθος τους γονείς του και τους άλλους χωριανούς. 'Από τροχαίο πέθανε και ο Θύμιος Εύαγ. Τσίγας, πού δεν έπαθε τίποτα σ' άλλες πολύ σκληρές... δοκιμασίες και ξαφνικά άφησε τόσες υποχρεώσεις πίσω του. Την Ντίνα Σταύρου (Μαλεβίτση) κανένας δεν κατάλαβε πώς την παρέσυρε στην παγίδα του ο Μολώχ και την σκότωσε κάποιο αυτοκίνητο, για να την στερηθή η οικογένειά της και κείνοι πού την αγαπούσαν. Και πριν από καιρό, η Φούλα Παναγ. Δημοπούλου (κόρη Γ. Μαλιβίτση) σκοτώθηκε μπροστά στα μάτια του άντρα της και του γαμπρού της, για να θάψει με πένθος το χωριό.

Σε τελευταία ανάλυση, βλέπουμε στίς μέρες μας, να θγαίνει αληθινός, σ' όλη την ανθρωπότητα, ο μύθος του Μινώταυρου. Και παρουσιάζονται οι σύγχρονοι Μινώταυροι σέ κάθε πόλη και χωριό, σέ κάθε σημείο της ασφάλτου, και καταβροχθίζουν όλο και περισσότερα ανθρώπινα κορμιά, για να κορέσουν την άγρια πείνα τους. Κάθε μηχανή, πού κινείται, έχει μέσα της κι' ένα Μινώταυρο. Κι' αλοίμονο σέ κείνον τον άλόγιστο και άπερίσκεπτο, πού θα τον έρεθίσει με την ταχύτητα του ήλιγγου...

Τί μας φταίει, όμως, ο Μολώχ ή ο Μινώταυρος, όταν έμείς είμαστε άπρόσεχτοι και στη ζωή μας τρέχουμε κι' όλο τρέχουμε;

Χρειάζεται λοιπόν σύνεση και προσοχή, σκέψη και πείρα, αν θέλουμε να μη γινόμαστε, αθέλα μας, θύματα της ασφάλτου. Μπορούμε, όμως, ν' ανακόψουμε το ρεύμα πού τραβάει πάντα μπροστά και ποτέ δεν γυρίζει πίσω; 'Ασφαλώς όχι, έστω κι' αν κινδυνεύει πολλές φορές και αυτή η ζωή μας.

Αυτά τά λίγα τά 'γραφα για τους Καλοσκοπίτες, πού έχασαν πρόωρα τη ζωή τους και όσοι έπιζούν, ως προσεύχονται στο Θεό ν' αναπαύει την ψυχή τους «έν σκηναίς δικαίων...».

ΓΙΩΡΓΟΣ ΧΑΣΙΑΚΟΣ



Μιά φωτογραφία με γνωστές κοπέλες, σημερινές μητέρες.
(Μας την έστειλε ο 'Αλέκος Βλάχος)

ΟΙ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΜΑΣ

*Αγαπητοί μου συγχωριανοί.

"Ελαβα και το 8ο Δελτίο (Η ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ) και διαβάζοντας νοιώθω πώς βρίσκομαι μεταξύ των συγχωριανών μου πού όσο και να θέλω να ξεχάσω έπειδη έφυγα από πολλά χρόνια από το χωριό μας, δεν γίνεται.

"Η πρωτοβουλία σας για την έκδοση του Δελτίου σας αξίζει ένα μεγάλο έπαινο και ένα τρανό εϋγε.

Με την έκδοση του Δελτίου συνδεόμεθα όλοι οι πανταχού Κουκουβιστιανοί και σαν να βρίσκóμαστε στο χωροστάσι του χωριού, γελάμε, χαιρόμαστε, φανταστικά βλέπóμαστε και θυμόμαστε το κομμάτι αυτό της πατρογονικής μας γωνιάς.

Εϋχομαι το Δελτίο αυτό να συνεχίζεται και να εκδίδεται, κυκλοφορώντας και σέ κείνους πού δεν το έχουν γνωρίσει ακόμη.

"Ελπίζω πώς όλοι μας θα ανταποκριθóμε στο προσκλητήριο αγάπης τόσο για την συντήρηση του Δελτίου αυτού, όσο και για πολλά κοινωφελή έργα πρós έξωραισμό του ωραίου μας από κάλλος και τοποθεσία χωριού μας.

Τελειώνοντας χαιρετίζω όλους τους γνωστούς και άγνωστους Κουκουβιστιανούς.

ΦΩΤΗΣ Ι. ΤΟΜΑΡΑΣ
Βόλος

Χαιρετισμούς και εϋγές για τον καινούργιο χρόνο πρós τά μέλη του Συνδέσμου μας έστειλαν από το έξωτερικό οι χωριανοί μας Παναγ. Κ. Βλάχος, Χαρίλ. Χρηστίδης, Γεώργιος Κ. Τούμπας, Γεώργ. Ε. Ραυτόπουλος, Παναγ. Ν. Χριστοδούλου..

"Επίσης έπιστολές έχουμε λάθει από τους 'Αλέκο Κ. Βλάχο, Θανάση Π. Κυριάκη, Παναγ. Γ. Παπανικολάου, Ταξιάρχη Φοίδο, Αϊκατ. Π. Μώρη, Μαρίας 'Αθαν. Ραυτοπούλου και άλλους, στίς όποιες και θα αναφερθóμε στα έπόμενα δελτία μας.

ΠΡΟΣΦΑΤΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

Γιά το χωριό μας ο φτερινός χειμώνας είχε την ιδιορρυθμία του. Χιόνια δεν έριξε, το κρύο όμως ήταν για πολύ καιρό τσουχτερό.



"Αν η φωτογραφία πού μας έστειλε ο συγχωριανός Γεώργιος 'Αρ. Πριόβολος μπορούσε να δημοσιευθή έγχρωμη, θα διακρίναμε άνετα όχι μόνο το συμπατριώτη μας Γιώργο Χαμηλό (Μοίρα) με τη γυναίκα του, αλλά και την πλούσια γενναργιάτικη πάχνη.

ΣΤΑ ΜΑΥΡΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΟΧΗΣ

(ΤΟ ΓΡΑΜΜΑ)

Του ΦΑΝΗ ΛΕΥΚΑΔΙΤΗ



Ήταν μία χειμωνιάτικη νύχτα που ο θοριάς λυσσομανούσε. Μόλις είχα έρθει από το Καρπενήσι. Είχαμε μεταφέρει με τα μουλάρια μας, μαζί με άλλους χωριανούς διάφορα φορτία τών άνταρτών. Περπατούσαμε 14 ημέρες από χωριό σε χωριό, ώσπου τελικά φτάσαμε στην Εύρυτανία και κατόπιν μās επέτρεψαν να φύγουμε. Όταν γύρισα σπίτι μου δοκίμασα μία πολύ δυσάρεστη έκπληξη. Προτού καλά καλά συνέλθω από τις ταλαιπωρίες και το επίπονο εκείνο ταξίδι που μου είχε πληγώσει τα πόδια, δέχθηκα την επίσκεψη ενός συγχωριανού μας, που άργότερα βρήκε τραγικό θάνατο, ο οποίος μου είπε ότι με ζητούν να θωγέξω.

—Σε παρακαλώ, του λέω, πές του να έρθει μέσα γιατί είμαι θρεγμένος.

Βλέπω στο μισοσκόταδο ένα γενειοφόρο με το δπλο του που μου έρριξε μία διαπεραστική ματιά κάνοντας νόημα να πλησιάσω.

—Μά, λέω, μη στέκεστε στην εξώπορτα, έλατε μέσα.

Χωρίς να μου απαντήσει, θγάζει από την τσέπη του ένα γράμμα και μου λέει επιτακτικά:

—Πάρτο και θά το πās απόψε στη Βάριανη και θά το δώσης σ' αυτόν που γράφει απ' έξω. Φύγε άμέσως, γιατί ο άνθρωπος περιμένει να το μεταφέρει στα τμήματα του Παρνασσού. "Α... έλα δώ, μου ξαναλέει, πάρε κι' αυτό το περίστροφο γιατί θά σου χρειαστή...

—Αυτό, λέω, δέν τō παίρνω, ίσως καλύτερα να μην τō έχω μαζί μου.

—Πρόσεξε, μου έπαναλαμβάνει, τō γράμμα γιατί ο δημόσιος δρόμος που θά περάσης μπορεί να είναι κλεισμένος από Γερμανούς. Καλύτερα να τō καταπιής, παρά να πέση στα χέρια τού έχθρου.

Μου τόνισε και ο συγχωριανός μας για τήν σοβαρότητα της τόσο δύσκολης αποστολής μου και για τήν ευθύνη που φέρω. "Εμείνα μ' άνοιχτό τō στόμα. Αισθάνθηκα ρίγη κι' ένα κρύο ιδρώτα να με περιλούη. Προσπάθησα να αντιδράσω. Στάθηκε άδύνατο να τους μεταπεισω. Ούτε πολλές κουβέντες σήκωναν.

—Μά, μόλις μπήκε μέσα τō παιδί μας, είπε ή μάνα μου, αλλά δέν της έδωσαν σημασία.

Άφου φόρεσα στεγνά ρούχα, ξεκίνησα με παπούτσια τρύπια, γιατί δέν είχα άλλα. Ύπακούοντας στη διαταγή, πήρα τόν κατήφορο μέσα στο σκοτάδι με τήν παγωνιά. Τō χιόνι θούλιαζε και τὰ πόδια μου κολυμπούσαν στο παγόνερο. Πέρασα τō Καραούλι και στο Ρέμα παιδεύτηκα μία ώρα ώσπου να περάσω πέρα. Έκει στη Μέριανη Σπηλιά σακατεύτηκα από τὰ κλαριά. "Εφτασα στόν Άη-Γιώργη κατατακισμένος. Έκει δέν είχα χιόνι, μά έβρεχε τού καλού καιρού. Κάπου-κάπου άκουα και καμιά τουφεκιά πέρα κει πρὸς τὸ 51 και ή ψυχή μου πήγαινε στην Κούλουρη. Είχα γίνει παπί από τή θροχή. "Επιανα

καμιά φορά και κείνο τὸ γρουσουζικό τὸ γράμμα και μου έδινε στὰ νεύρα, κι' έλεγα μέσα μου, «γιατί Κύριε να μην είσαι δίκαιος; Άφου βλέπει πὸς μόλις ήρθα από τήν άγγαραία... Στείλε κάποιον άλλον τώρα και άλλη φορά, με τή σειρά μου φυσικά, να πάω κι' έγώ. Γιατί μου κουβάλησες τὸν καπετάνιο στο σπίτι;

Κάποτε έφτασα ίσαμε τριακόσια μέτρα από τήν δημοσιά. Έκει κοντά στο 49ο χιλ. "Εβλεπα κίνηση από αυτοκίνητα, φάνινονταν τὰ φῶτα τους στη στροφή. Τρύπωσα κάτω από ένα καμπυλωτό θραγάκι, να προστατεύομαι από τήν κακοκαιρία. Σε μία στιγμή άκούστηκαν 2—3 τουφεκίες όχι και πολὺ μακριά μου. Προσπάθησα να περάσω σιγά-σιγά ένα χαντάκι που ήταν μπροστά μου. Άπό τή θροχή ήταν μαλακός ο τόπος κι' όπως σθαρνίστηκα πήρα σθάρνα και μία μεγάλη πέτρα και κατακύλησα μαζί της μέσα στο χαντάκι κάνοντας ένα δαιμονισμένο έδρυθο. Χτύπησα τὸ γόνατό μου και αποθράχηκα από τὰ παγωμένα νερά τού χαντακιού, ενώ τὸ αίμα έτρεχε άσταμάτητα από τήν πληγή που άνοιξε. Δυὸ τρεῖς ριπές πολυθόλου άκούστηκαν πρὸς τὸ μέρος μου, μά με προστάτευε τὸ θραγάκι που ήταν μπροστά μου. Παρέμεινα άκίνητος αρκετή ώρα και ύστερα σιγά-σιγά τρύπωσα σ' ένα πυκνὸ πουρνάρι που ήταν πλάι μου. Σκεπτόμουνα τὸ γενειοφόρο και τή φωνή του να καμπανίζει στ' αὐτιά μου «για να φύγει ο έχθρός που μολύνει τὸν τόπο μας, πρέπει να πολεμήσουμε ὅλοι μας». Κι' εξαφνα μεγάλος θόρυθος αυτοκινήτων άκούστηκε. Περνούσε φάλαγγα και στη στροφή τού δρόμου άρχισε τὸ πανηγύρι. Μάχη με παντός είδους ὅπλα. "Οπως πληροφορήθηκα άργότερα, τὰ τμήματα τού Παρνασσού είχαν κατέβει κάτω με θαρὺ ὅπλισμό και κτύπησαν τή διερχόμενη φάλαγγα. Τὰ αυτοκίνητα καίγονταν σαν λαμπάδες και φεγγοβολούσε ή έρημιά. "Η ώρα περνούσε και πλησίαζε να φέξη. Τὸ πανδαιμόνιο εκείνο δέν έλεγε να σταματήσει. Οἱ ὅλμοι αὐλάκωναν τὸν οὐρανὸ διαγράφοντας μία ὀλοπόρφυρη τροχιά. Κάπου-κάπου φωτοβολίδες κόκκινες και από τήν αντίθετη μεριά πράσινες, λές και θρισκόσουν σε καμιά μεγάλη γιορτή που πετοῦν ένα σωρὸ θεγγαλικά πολύχρωμα. Τὰ πολυθόλα και τὰ μυδραλλιοθόλα δούλευαν σαν ραπτομηχανές. «Τούτο, λέω μέσα μου, δέν έχει τελειωμό. Πρέπει να φύγω γιατί θά πάρη μέρα». Βγαίνω μέσα από τὸ πουρνάρι άπελπισμένος. Στην ψυχή μου είχε φωλιάσει ένας φόθος. "Η θροχή είχε σταματήσει και μόνο ή γλώσσα μου ήταν στεγνή. "Ερποντας μέσα στους θάμνους, πλησίασα στη δημοσιά. Στάθηκε λίγο, έκανα τὸ σταυρό μου κι' άποφάσισα. Κατεβαίνω πάλι στο ρεματάκι περπατώντας μέσα στο νερό, περνάω κάτω από ένα μικρὸ γεφυράκι και κατεβαίνω στο μεγάλο ρέμα με τὰ πλατάνια. Βούτηξα στα ὀρμητικά νερά του και πιάστηκα από τὰ χαμόκλαδα, γιατί λίγο έλειψε να πνιγῶ και να πάη και τὸ γράμμα χαμένο. Βγήκα άπέναντι, ενώ ή μάχη συνεχιζόταν αδιάκοπα. Για μία στιγμή, σαν ν' άκουσα φωνή. "Ετρεμα από τὸ φόβο μου μήπως έπεσα πάνω στους Γερμανούς. "Ωσπου να θεβαιωθῶ ποιός ήταν, παρά λίγο να ξεφυγίσω. "Εσκυψα στη ρίζα ενός γέρικου πλατάνου και βλέπω έναν κακομοιριασμένο ανθρωπάκο λαλώντας τὸ γαϊδουράκι του να κατεβαίνει τὸ μονοπάτι. "Οταν

μέ ειδε μου είπε τρομαγμένα: «Ποῦ πᾶς θρὲ παιδάκι μου; Στὸ χωριὸ θὰ μποῦν Γερμανοί». «Καὶ οἱ δικοί μας, τοῦ λέω, τί ξιναν»; «Κτυπᾶνε τὴ φάλαγγα στὴ δημοσίᾳ, ἀλλὰ ἄρχισαν νὰ ὀπισθοχωροῦν πρὸς τὸν Παρνασσό». Καὶ τὸ γράμμα, σκέφθηκα, τί νὰ τὸ κάνω; Κι' ἀμέσως πάλι ἄκουσα βήματα. Κάποιος κατέβαινε τρέχοντας μέσα στὰ κοτρώνια. Ἦταν ἕνας ἀντάρτης με σταυρωτὰ τὰ φισεκλίκια του, ἄγριος σὰν λιοντάρι, κρατώντας ἕνα ὀπλοπολυβόλο στὸν ὦμο του. Σταμάτησε ἀπότομα μπροστὰ μου καὶ με κοίταξε ἄγρια, λὲς καὶ θγάζαν σπίθες τὰ μάτια του καὶ με δυο-τρεῖς σάλτους ἐπρόλαβε στὸ καλντερίμι τὸν ἀνθρωπάκο με τὸ γαϊδουράκι, τὸν ἄρπαξε ἀπὸ τὸ μπράτσο καὶ τινάζοντάς τον τοῦ λέει: «Ποῦ πᾶς, γιατί ἔφυγες; Τσακίσου γύρνα πίσω» καὶ γυρίζοντας σὲ μένα μοῦ λέει ἐπιτακτικὰ «ἔλα μαζί μου». Τοῦ λέω ὅτι πᾶω στὸ χωριό. «Νὰ κάνης τί; Ἐφού δὲν ὑπάρχει κανένας». Τὸν ἀκολούθησα χωρὶς ἄλλες ἀντιρρήσεις. Λίγα βήματα πῶ πάνω ἦταν τραυματισμένος ἕνας ἀντάρτης, ἕνα θεριὸ ἴσαμε δύο μέτρα, ποῦ θογγοῦσε καὶ σοῦ σπάραζε τὴν ψυχὴ. Τὸν θάλαμα ἐπάνω στὸ γαϊδάρκο καὶ τὰ πόδια του ἔφταναν ἴσαμε τὴ γῆ. Ἐμένα μοῦ ἔδωσε ἕνα σιδερένιο κιθώτιο με πυρομαχικά καὶ τὸ φορτώθηκα στὸν ὦμο. Μπροστὰ ὁ ἀνθρωπάκος σέρνοντας τὸ γαϊδουράκι του, ποῦ ἀπὸ τὸ πολὺ θάρρος ἦταν ἔτοιμο νὰ γκρεμοτσακιστῇ στὶς σάρες, πίσω ὁ ἀντάρτης ποῦ ἔκανε κουράγιο καὶ βοηθοῦσε τὸ σύντροφό του, ἀπὸ κοντὰ ἐγὼ φορτωμένος καὶ λαχανιασμένος. Ὁ ἀνθρωπάκος ἐκεῖνος ἤξερε καλὰ τὸν τόπο. Ἀκολουθώντας ἐκεῖνο τὸ δύσβατο μονοπάτι μᾶς πῆγε στὸ μοναστήρι τῆς Παντάνας-σας τοῦ Παρνασσοῦ, πάνω ἀπὸ τὴ Μαριολάτα. Φτάσαμε κατὰ τίς 7.30 ἡ ὥρα τὸ πρωῒ. Ἐκεῖ βρήκαμε κι' ἄλλους ποῦ εἶχαν ἀνάψει φωτιά καὶ ζεσταίνονταν. Τότε ἔβγαλα τὸ πολυθρόνητο γράμμα ποῦ ἦταν θρεγμένο καὶ τὸ ἔδωσα στὸν ἐπικεφαλῆς καπετάνιο τους, ἐξηγώντας του ὅτι στάθηκε ἀδύνατο νὰ ἐκπληρώσω ἀπολύτως τὴν ἀποστολὴ μου, γιατί δὲν μοῦ ἐπέτρεψε ὁ συναγωνιστὴς ἀπὸ ἐδῶ νὰ πᾶω νὰ συναντήσω τὸν παραλήπτη στὴ Βάριανη. Τότε ὁ καπετάνιος με ρώτησε ἂν γνωρίζω τὸν ἀνθρωπο ποῦ προοριζόταν τὸ γράμμα. Τοῦ ἀπάντησα, ὅχι. Τότε μοῦ ἔδειξε τὸν πληγωμένο, ποῦ στὸ μεταξὺ τὸν εἶχαν ξαπλώσει καὶ τοῦ καθάριζαν τίς πληγές του, καὶ μοῦ λέει: «Γιὰ τὸ συναγωνιστὴ προορίζεται, μὰ τώρα εἶναι ἄχρηστο. Δυστυχῶς, στὶς 11.30 πέθανε ἀπὸ ἀκατάσχετη αἱμορραγία» εἶπαν...

ΦΑΝΗΣ ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

Τὸ παραπάνω κείμενο μᾶς τὸ ἔστειλε ὁ συγγραφέας μας Φάνης Λευκαδίτης, Σταθμάρχης τοῦ ΕΚ ΤΕΛ Ἀθηνῶν, καὶ τὸ δημοσιεύουμε χωρὶς καμιὰ μεταβολή. Γιὰ ὅσους δὲν ξέρουν τὸ Φάνη πρέπει νὰ ποῦμε ὅτι ἡ ἱστορία ποῦ μᾶς διηγήθηκε εἶναι πραγματικὴ καὶ ὅτι ὁ ἴδιος ἐπανειλημμένα ἔχει ἐπαινεθῇ ἀπὸ τὴν Ὑπηρεσία του γιὰ ὠραῖες πρωτοβουλίες ποῦ ἔχει ἀναλάβει.

Μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ θὰ πρέπει νὰ ποῦμε, πὼς μᾶς καταπλήσσουν οἱ λογοτεχνικὲς ικανότητες ποῦ διαθέτουν οἱ συγγραφεῖς μας. Γι' αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ μᾶς στείλουν ὅλοι τους ἀνάλογες ἐμπειρίες. Πέρα ἀπὸ τὴν ἱστορικὴ τους ἀξία, εἶναι καὶ αἰσθητικὴ ἀπόλαυση ἡ ἀνάγνωσή τους.

Πήγαινε, Ἀθηναῖε μου, νὰ κάνεις τὴ φιγούρα σου, ἂν μπορεῖς

Τοῦ ΤΑΚΗ ΤΟΥΜΠΑ

Ἡ Κουκουβίστα ἐρημώνει. Τὸ ὥραῖο μας χωριὸ μένει χωρὶς κατοίκους. Ὅταν λείπη πολλὰ χρόνια καὶ ἐπιστρέφεις, τὰ θρίσκεις ὅλα ἀλλαγμένα. Δὲν βλέπεις πιά τίς λυγερόκορμες γυναῖκες με τίς χαρμπαλωτές φανέλες, δὲν βλέπεις τὴ ροδοκόκκινη κοπέλα με τὸ κρυστάλλινο γέλιο. Οὔτε τὸν γεροδεμένο νέο με τὸ ἀνάλαφρο περπάτημα. Κάπου κάπου συναντᾶς κανένα γεροντάκι με κυρτωμένο κορμὶ καὶ ρυτιδωμένο πρόσωπο. Πρὶν φτάσης στὴν πλατεία τοῦ χωριοῦ, περιμένεις νὰ ἀκούσης τὸ θουητὸ ἀπὸ τίς φωνές καὶ τὰ γέλια τῶν παιδιῶν. Ἀλλὰ δὲν ἀκοῦς τίποτα. Καὶ ὅταν φτάσης κοντὰ βλέπεις τὴν πλατεία ἄδεια. Μόνο μπροστὰ στὸ ἐπιθλητικὸ κτίριο τοῦ Σχολείου βλέπεις λίγους μαθητές, δέκα τὸν ἀριθμό, με τὸ νεαρό τους θάσκαλο, ποῦ εἶναι ἕνας ὁ ἥρωας τῆς ἐποχῆς. Δὲν φτάνει ἕνας ἀπλὸς ἐπαινος γιὰ νὰ τὸν τιμήσουμε, ἀλλὰ ὅλα τὰ μετάλλια τοῦ κόσμου τοῦ ἀξιζοῦνε. Εἶναι Ὁκτώβρης καὶ τὸν Ὁκτώβρη στήν Κουκουβίστα εἶναι χειμῶνας. Μπαίνω στὸ καφενεῖο. Εἶναι ὁράδω. Τὸ καφενεῖο εἶναι σχεδὸν ἄδειο. Ρωτῶ κάποιον «δὲν ἔχει ἄλλους ἀνθρώπους»; «Ἐχει, μοῦ ἀπαντᾷ, ἀλλὰ εἶναι πολὺ γέροι καὶ δὲν θγαίνουνε». Μετρῶ, ὁκτὼ ἀνθρώποι. Ὅλοι κάθονται ἀκουμπισμένοι στὶς μαγκούρες τους καὶ κοιτάζει ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. Σιωπηλοί, νομίζεις πὼς εἶναι στρατιῶτες σὲ προκεχωρημένο φυλάκιο. Κάθονται καὶ περιμένουν νὰ ξημερώσῃ, ἀλλὰ ὅχι ἡ αὐριανὴ μέρα, γιατί καὶ ἡ αὐριανὴ μέρα γι' αὐτοὺς πάλι νύχτα θὰ εἶναι. Ἐργημοὶ δρόμοι καὶ θὰ θρέχῃ ἡ θὰ χιονίξῃ. Καὶ ἡ νύχτα αὐτὴ θὰ κρατήσῃ ἐφτά ὁλόκληρους μῆνες. Τότε θὰ ἐπιστρέψουμε καὶ μεῖς οἱ πετυχημένοι, οἱ δὴθεν πετυχημένοι, ἀπὸ τὴν πολιτεία ὅχι γιὰ νὰ δώσουμε ζωὴ στὸ χωριό, οὔτε χαρὰ στοὺς ταλαιπωρημένους, ἀλλὰ γιὰ νὰ κάνουμε τὴ φιγούρα μας, νὰ δείξουμε τίς κοιλίες μας καὶ τὸ πορτοφόλι μας. Θὰ καθίσουμε ἔξω ἀπὸ τὸ καφενεῖο, κάτω ἀπ' τὸν πλάτανο, θὰ βαστάμε καὶ τὸ ζακετάκι μας γιὰ νὰ μὴ κρυολογήσουμε ποῦ ἀλλάξαμε τὸ κλίμα, καὶ θὰ φωνάξουμε στὸν καφετζῆ κάπως δυνατὰ γιὰ νὰ μᾶς ἀκούσουνε καὶ οἱ ἄλλοι καὶ νὰ μᾶς προσέξουνε: «Κέρασε τὸν Μπαρμπα-Κώστα ἕνα οὔζο»... Καὶ ἀρχίζουμε τὴν κουδέντα. Δὲν θὰ ρωτήσουμε τὸν Μπαρμπα-Κώστα πὼς πέρασε τὴν ἐφτάμηνη νύχτα του, οὔτε τί κάνει ἡ γυναῖκα του ἡ θεὴ ἡ Μαρία, ποῦ μπορεῖ νὰ ἔχῃ πεθάνει ἐδῶ καὶ δέκα χρόνια καὶ νὰ τὸ ἀγνοοῦμε. Ἀλλὰ θὰ μιλάμε γιὰ τὰ δικὰ μας. Πόσα λεφτὰ κερδίζουμε, πὼς ὁ γιός μας τελείωσε τὸ Πανεπιστήμιο καὶ ἡ κόρη μας ἔκανε καλὸ γάμο. Καὶ ὁ Μπαρμπα-Κώστας θὰ μᾶς ἀκούῃ καὶ θὰ κουνάῃ σιγὰ τὸ κεφάλι του ὅχι γιατί μᾶς ζηλεύει, ἀλλὰ γιατί περνοῦμε τὸν ἑαυτὸ μας γιὰ σπουδαῖο. Καὶ ὅταν σηκωθοῦμε καὶ περπατήσουμε λίγο στὴν ἀνηφόρα, θὰ μᾶς πιάσῃ κοντανάσα. Τότε ὁ Μπαρμπα-Κώστας θὰ μᾶς εἰρωνευτῇ καὶ θὰ γελάσῃ. Καὶ καλὰ θὰ κάνῃ.

Μὲ τὸ νὰ κάνουμε φιγούρα, με τὸ νὰ ρίχνουμε τσιμέντα καὶ νὰ στεργιώνουμε σπίτια, δὲν ἀλλάζει τίποτα. Μόνο ἂν προσπαθήσουμε νὰ δώσουμε λίγη

στοργή και αγάπη σε κείνους τους λίγους που μένουν εκεί και να μὴν τὸς παρεξηγούμε ἂν εἶπανε κάτι σπαραδὸ, κατὰ τὴ γνώμη μας, ἢ κάνανε στὸ ἄλλο λάθος. Τὸς ἀξίζει περισσότερη συμπαράσταση καὶ καλωσύνη. "Ἀς τὸ ἀκούσουν αὐτὸ ὅλοι οἱ Κουκουβιστιανοὶ καὶ ἂς συμπαρασταθοῦμε ὅσο μπορούμε περισσότερο στοὺς λίγους μπαριπακώστηδες πὺ ἀπόμειναν ἀγωνιζόμενοι καὶ μοχθῶντες καὶ πὺ ἔχουν μετατρέψει τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀγρότη στὸ μακάθριο ἐπάγγελμα τοῦ νεκροθάφτη. Γιατί, ὅταν καὶ αὐτοὶ οἱ λίγοι φύγουνε, θὰ ρημάξει ὀριστικὰ τὸ χωριό. Θὰ γεμίσει πλατάνια, βάτα, φίδια, καὶ τότε πῆγαινε Ἄθηναίε μου νὰ κάνης τὴ φιγούρα σου ἂν μπορείς. ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

"Ὅσοι διαβάζοντας αὐτὸ τὸ κείμενο δὲν προσέξουν ἀπὸ ποιὸν εἶναι γραμμένο, ἂς γυρίσουν πίσω νὰ τὸ προσέξουν. Ὁ Τάκης Γ. Τούμπας δὲν εἶναι ἕνας φτασμένος λογοτέχνης. "Ἀν δὲν ἀποτελοῦσε βλασφημία, θὰ ἐπαναλαμβάναμε αὐτὸ πὺ εἶπε ὁ Χριστὸς ὅτι «οἱ τελῶνες μᾶς προαγάγουν στὴν Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν».

Οἱ πικρὲς ἀλήθειες ὅταν λέγονται τόσο ἀπλᾶ, χωρίς καρυκεύματα, εἶναι ἀκόμα πιὸ πικρὲς. Γιὰ ὅσους ἐξακολουθοῦν νὰ λένε ὅτι σκέπτονται, αὐτὸ τὸ σημείωμά μας ἂς εἶναι ἕνα μήνυμα πὺ θὰ τοὺς προβληματίσει θεαίᾳ: Γιὰ τὸν ἄνθρωπο, γιὰ τὸ περιβάλλον, γιὰ τὸ μέλλον, γιὰ τὴν Ἑλλάδα μας.

ΜΕΡΙΜΝΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΝΕΚΡΟΥΣ ΜΑΣ

"Ὅπως εἶχαμε γράψει καὶ στὸ προηγούμενο Δελτίο μας, ὁ συγχωριανὸς μας Τριαντάφ. Ποδάρας εἶχε προτείνει νὰ ἀγορασθῇ μιὰ ἄμαξα - νεκροφόρος γιὰ νὰ μεταφέρονται μὲ σχετικὴ εὐκολία οἱ νεκροὶ ἀπὸ τὴν ἐκκλησίᾳ στὸ χῶρο τοῦ Νεκροταφείου. Τὴν πρόταση του τὴν ἀνέπτυξε καὶ στὴ Γενικὴ Συνέλευση καὶ ὅλα τὰ μέλη ὄχι μονάχα συμφώνησαν ὅτι εἶναι ἀπαραίτητη ἡ ἄμαξα, ἀλλὰ πρόσφεραν καὶ τὰ παρακάτω ποσὰ γιὰ τὴν κατασκευὴ της.

Ἐκκλησιαστικὸ Συμβούλιο Ἀγ. Γεωργίου	Δρχ.
Καλοσκοπῆς	3.000
Τριαντάφυλλος Ι. Ποδάρας	2.000
Εὐθύμιος Ν. Κολλῦρης	1.000
Ζαχαρίας Ι. Ραφτόπουλος	500
Νικόλαος Ε. Πριόβολος	500
Γεώργιος Κ. Κυριαζῆς	500
Βασίλειος Ἀναγνώστου	300
Νικόλαος Ε. Τούμπας	300
Γεώργιος Θεοχάρης	200
Εὐστάθ. Ράπτης	200
Δημήτριος Τρ. Ποδάρας	200
Κωνσταντῖνος Κατσανιώτης	200
Εὐάγγελος Ἀλ. Ματθαίου	200
Κωνσταντῖνος Λιάκος	200
Ἀθανάσιος Τούμπας	200
Εὐθύμιος Π. Χαμηλός	150
Γεώργιος Ἐφορος	100
Δημήτριος Ν. Τούμπας	100
Φίλιππος Ι. Τριανταφύλλου	100
Νικόλαος Αὐγερινός	100
Γεώργιος Ν. Κολῦρης	100
Κωνσταντῖνος Κέλλιας	100
Κωνσταντῖνος Π. Βλάχος	100

Ἀπὸ τὸν παραπάνω πίνακα βλέπουμε ὅτι τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ ποσοῦ συγκεντρώθηκε. Γιὰ τὸ ὑπόλοιπο περιμένουμε τοὺς ἐθελοντὲς νὰ ἐκδηλώσουν καὶ σ' αὐτὴ τὴν τόσο ἀνθρώπινη πρόταση τὴν ἀγάπη τους.

ΟΙ ΥΠΕΡΗΛΙΚΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

ΜΑΡΙΑ, ΣΥΖΥΓΟΣ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΕΥΘ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Γεννήθηκε τὸ ἔτος 1885 στὴν Κουκουβίστα ἀπὸ τοὺς γονεῖς της Γιώργο καὶ Σοφία Χαμηλοῦ (Χαμπλο - Γιώργης). Παντρεύτηκε τὸ 1908 τὸ Γιάννη Εὐθ. Παπαγεωργίου καὶ ἀπέκτησε δύο παιδιά, τὸ Θύμιο καὶ τὴν Παναγιῶ. Χαίρεται πέντε ἐγγόνια καὶ καμαρώνει δέκα δισέγγονα.



Παρ' ὅλα τὰ θάσανα πὺ δοκίμασε στὴν κόρη της Παναγιῶ, ἔχει ὅλες της τὶς αἰσθήσεις σὲ καλὴ κατάσταση. Εἶχε δυὸ ἀδελφές, τὴ Δήμητρα, σύζυγο Εὐθ. Μαλιθίτη, καὶ τὴν Εὐθυμία, σύζυγο Εὐαγγέλου Ραπτοπούλου.

Ὁ σύζυγός της ἀπουσίαζε στὴν Ἀμερική ἀπὸ τὸ 1914 μέχρι τὸ 1952. Στὸ διάστημα αὐτὸ στάθηκε πιστὸς κυβερνήτης στὴν οἰκογένειά της καὶ ὁδήγησε τὸ καράβι της σὲ ἀσφαλὲς λιμάνι ὡς τὸ 1952.

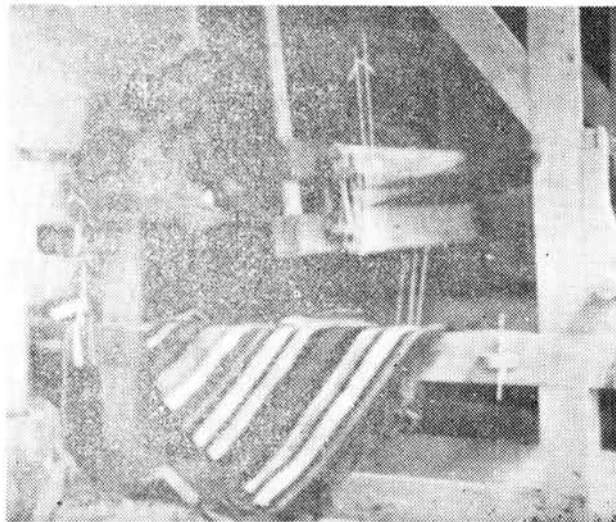
Ο ΑΡΓΑΛΙΟΣ ΖΕΙ

Στις φωτογραφίες πὺ δημοσιεύουμε, δύο γενιὲς συγχωριανῶν μας, ἡ Κούλα Γι. Ζούργου ἀπὸ τὴ γενιά πὺ φεύγει καὶ ἡ ἐγγονή της Ἀγγελική Τάκη Κολλῦρη ἀπὸ τὴ γενιά πὺ ἔρχεται, κρατοῦν μιὰ παράδοση χιλιάδων χρόνων, ὑφαίνοντας τὰ παλιὰ ὑφαντά.



Ἡ τέχνη τῆς ὑφάντρας ἀρχίζει σιγά - σιγά νὰ μὴ συγκινή τοὺς νέους ἀνθρώπους, καὶ ὅμως τὸ ἐπίσημο κράτος κατάλαβε τὴ μεγάλη σημασία καὶ ἔχει δημιουργήσει τὸν Ὀργανισμό Χειροτεχνίας πὺ εἶναι πρόθυμος νὰ δώσῃ ὅποιαδήποτε βοήθεια, νὰ διδάξῃ καὶ νὰ ἐνθαρρύνῃ τὴν ἀναβίωση αὐτῆς τῆς παλιᾶς τέχνης.

Ἡ φωτογραφία αὐτὴ εἶναι μιὰ πρόκληση γιὰ ὅσους πονοῦν τὸ θέμα καὶ θέλουν νὰ συσπειρωθοῦν νὰ ξαναζωντανέψουν τέτοιες ὥραϊες συνήθειες.



ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ

ΥΠΟ Γ. Τ. ΚΟΛΛΙΑ

Τὸ Δελτίο μας ἀρχίζει ἀπὸ σήμερα νὰ ἀναδημοσιεύῃ σὲ συνέχειες μιὰ ἀπὸ τίς λίγες γνωστὰς λαογραφικὰς μελέτες πού ἔχουν δεῖ μέχρι σήμερα τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος καὶ ἀναφέρονται στὴν Κουκουβίστα.

Εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ ὑπάρχουν καὶ ἄλλα παρόμοια δημοσιεύματα πού δὲν εἶναι γνωστὰ στοὺς ἀναγνώστες τοῦ περιοδικοῦ μας καὶ πού θὰ τὰ ἀναδημοσιεύοιμε εὐχαρίστως ἂν ἔφταναν στὰ χέρια μας. Τὸ Δελτίο μας φιλοδοξεῖ νὰ ἀποτελέσῃ τὸ μελλοντικὸ ζωντανὸ ἀρχεῖο τῶν πλούσιων παραδόσεων τῆς περιοχῆς μας καὶ σὰν τέτοιον θὰ ἀναδημοσιεύῃ εὐχαρίστως παλαιὰ κείμενα πού ἔχουν ἦδη ἐξαντληθῇ, ὅπως ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ τοῦ ἀξέχαστου συγγραφέως μας καθηγητῆ Γ. Κόλλια, πού στὸ 1940 τὰ μάζεψε ἀπὸ τὸ στόμα παλαιῶν συγγραφέων μας, ὅπως τοῦ γέρο-Γιαννελωκώστα, τότε 90 χρόνων.

«Ὁ,τιδήποτε κι' ἂν μαζευτῇ εἶναι πολὺτιμο γιὰ τὴ Λαογραφία. Τὸ ὅτι βρίσκεται σὲ διάφορες διαφόρων τόπων συλλογές ἓνα τραγούδι δὲν πρέπει νὰ μᾶς κάνει νὰ τὸ θεωροῦμε περιττὸ σὲ δική μας τοπικὴ συλλογή». Εἶναι οἱ συμβουλές τοῦ Πολίτη. Τὰ τραγούδια αὐτὰ τῆς συλλογῆς μας θρῑσκονται στὸ συρτάρι ἀπὸ χρόνια. Κάθε φορὰ πού καταπιανόμουν μελέτες τραγουδιῶν τοῦ λαοῦ, εὕρισκα κι' ἀπὸ ἓνα τῆς δικῆς μου σὲ διάφορες ἄλλες συλλογές. Αὐτὸς ὁ λόγος μ' ἔκανε ν' ἀναβάλλω μέρα τὴν ἡμέρα νὰ τὰ δώσω στὴ Λαογραφία γιὰ δημοσίευση, ὥς πού τὰ παραπάνω λόγια τοῦ Πολίτη μ' ἐνθάρρυναν νὰ τὸ ἀποφασίσω. Τὰ ὅσα τώρα δημοσιεύω δὲν ἀποτελοῦν οὔτε τὸ τρίτο τῶν ὄσων τραγουδιῶν στὸ χωριό μου. Αὐτὰ πού στέλνω εἶναι τῆς ἐκλογῆς μου, ὅταν ἤμουν τριτοετῆς φοιτητής. Ἀπὸ αὐτὰ τὰ δάχτυλα μετροῦνται ὅσα δὲ θρῑκα στὶς διάφορες συλλογές, κι' αὐτὰ εἶναι κεῖνα πού ἔχουν ἐντελῶς τοπικὸ χαρακτήρα. Τὰ τελευταῖα αὐτὰ θὰ μείνουν πάντα τοπικά, γιατί μόνο στενὸ τοπικὸ ἐνδιαφέρον θὰ κινήσουν καὶ πάλι τὸ ἐνδιαφέρον αὐτὸ γιὰ ἓνα ὠρισμένο χρονικὸ διάστημα. Αἰφνης τὸ τραγούδι γιὰ τὸ σκοτωμὸ τῶν δύο ληστῶν θὰ ἔχῃ πολὺ μικρὴ ζωὴ καὶ δὲ θὰ θγῇ ἀπὸ τὰ ὄρια τῆς περιφέρειας. Παραδείγματα τέτοιας παραγραφῆς καὶ λήθης ἔχω πολλά. Π.χ. τὸ τραγούδι τοῦ ληστῆ Καράτζαλη τραγουδήθηκε κεῖνα τὰ χρόνια (1918), καὶ τότε πάλι ὄχι ἀπὸ πολλοὺς καὶ μόνο στὰ χωριὰ τὰ γύρω, ὅπου ἔδρασε ὁ ληστής. Σήμερα σχεδὸν λησμονήθηκε. Τραγούδια καμωμένα ἀπάνω σὲ τέτοια γεγονότα γίνονται ἀπὸ πρόσωπα πού σχετίσθηκαν μὲ τοὺς ληστὲς καὶ διαδίδονται σὲ πολὺ μικρὸ κύκλο, γιατί ἡ διάκριση κλέφτη προεπαναστατικοῦ καὶ σημερινοῦ γίνεται καθαρώτερη, ὥστε ὁ φόνος ἑνὸς τέτοιου παύει νὰ συγκινῇ.

Οἱ γυναῖκες εἶναι πού τραγουδοῦν πιὸ πολὺ ἀπὸ τοὺς ἄντρες τραγούδια παραδομένα, ἀλλὰ καὶ νέα, καμωμένα ἀπάνω σὲ πρόσφατα γεγονότα ἀπὸ τίς ἴδιες, αὐτοσχέδια κατασκευάσματα τῆς ὥρας πάνω σὲ στοιχεῖα παλιότερων τραγουδιῶν, ἐκδηλώνοντας ἔτσι στὸν ἴδιο ρυθμὸ τὰ ἀτομικὰ συναισθήματα. Τὸ μακρόσυρτο καὶ λυπητερὸ τὰ διακρίνει. Γίνονται πάντα

σὲ πολιτικὸ στίχο, χαρακτηριστικὸ, ἀρκετὸ γιὰ νὰ δείξῃ ἂν τὸ τραγούδι εἶναι ντόπιο ἢ ἀπὸ ἀλλοῦ φερμένο. Πεταχτά, εὐθυμα τραγούδια σπανίζουν στὸ χωριό· κι' ὅσα θρῑσκονται εἶναι ἀπ' ἄλλοῦ φερμένα. Τὰ τραγούδια τοῦ χωριοῦ εἶναι ὅλα τοῦ ἴδιου ρυθμοῦ· τόνος καὶ πολιτικὸς δεκαπεντασύλλαθος. Βέβαια ὑπάρχουν καὶ ἐξαιρέσεις, ἀλλὰ εἶναι λογιστές, κι' αὐτὲς σὲ τραγούδια ξενοφερμένα. Κάθε ξένο παίρνει τὸ τοπικὸ χρῶμα, τὸ θαρὺ καὶ μακρόσυρτο ἢ γοργό, ἂν π.χ. προσαρμοστῇ σὲ σκοπὸ συρτοῦ (καλαματιανοῦ). "Ἐχω ὑπ' ὀψη μου τὸ τραγούδι «"Ἀν δὲ μοῦ δώσῃ ἡ μάνα σου σαράντα ὁμολογίες»· αὐτὸ στὸ χωριὸ πῆρε γρήγορο σκοπὸ καὶ τὸ χόρευαν συρτό.

Διάρθρωση τῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν εἶναι πράμα πολὺ δύσκολο. Αὐτὸ φαίνεται στὸ ὅτι καθένas πρότεινε καὶ δική του διάρθρωση, ὥς πού θρέθηκε τοῦ Πολίτη ἢ τελειότερη. Στὴ συλλογή μου θρῑσκονται τραγούδια ὄλων τῶν κατηγοριῶν, ἀπὸ τὰ ἱστορικά ὥς τὰ δίστιχα. Τῶν τραγουδιῶν τῆς συλλογῆς μου δὲν δοκιμάζω καμμιά κατάταξη, οὔτε καὶ τὴ διάρθρωση δὲ θυμᾶμαι ποιοῦ, σὲ βουνήσια, καμψήσια καὶ γιαιλοῦ — γιατί δὲν ὑπάρχουν τραγούδια πού νὰ τραγουδιῶνται ἀποκλειστικά ἀπὸ τοὺς βουνήσιους ἢ καμψήσιους ἢ θαλασσινοὺς — θρῑσκω σωστή, οὔτε τοῦ Φωριέλ σὲ οἰκιακά, ἱστορικά καὶ πλαστά, οὔτε πάλι σὲ τραγούδια τοῦ τραπεζιοῦ ἢ τοῦ χοροῦ. "Ἐνας τέτοιος χωρισμὸς δὲ θὰ εἶναι ἀκριθής, γιατί ὑπάρχουν τραγούδια, πού τραγουδιῶνται καὶ στὸ τραπέζι καὶ χορεύονται, κι' ἓνα σὲ σκοπὸ χοροῦ μπορεῖ πολὺ εὐκόλα νὰ τραγουδηθῇ καὶ στὸ τραπέζι. Τὰ τραγούδια τοῦ χοροῦ μποροῦν νὰ διακριθῶν σὲ τρία εἶδη, ὅσα εἶναι καὶ τὰ εἶδη τῶν χορῶν· τραγούδια γιὰ τὸν τσάμικο, γιὰ τὸν συρτό καὶ γιὰ τὸν κουνητό (στά τρία). Ὁ χασάπικος φαίνεται ὅτι εἶναι ἀπὸ πολλοῦ, γιατί τραγούδια αὐτοῦ τοῦ χοροῦ δὲν ὑπάρχουν.

Στὰ χωριανά μου τραγούδια ἐπικρατοῦν τὰ κλέφτικα κι' ὅλα τὰ ἄλλα εἶδη ἀντιπροσωπεύονται μὲ μιὰ δύο παραλλαγές. Ἱστορικά πού ν' ἀναφέρονται σὲ παλιότερη ἐποχὴ τοῦ 1821 δὲν ἀπαντιοῦνται. Θύμησης ἀπὸ τὸ Βυζάντιο δὲν σώζονται· διακρίνουν μόνον Τούρκους καὶ Χριστιανοὺς. Αὐτὸ βέβαια εἶναι μόνο γιὰ τοὺς γέρους, στοὺς ὁποίους δὲν παρατηρεῖται ἐπίδραση τοῦ σχολείου, ἀφοῦ σχολεῖο τότε δὲν ὑπῆρχε· ὥστε σ' αὐτοὺς οἱ παραδόσεις διατηροῦνται ἀνεπηρέαστες. Ξέρουν μόνο τὴν Πόλη, κι' αὐτὴ πολὺ ἀκαθόριστα· τὴ φαντάζονται μόνο σὰ μυθική, ἀφοῦ τοὺς εἶναι γνωστὴ ἀπὸ τὰ τραγούδια καὶ τίς παροιμίες μόνο. Ταξίδια δὲ γνώριζαν ὥς τὰ 1900.

"Ὡς πρὸς τὴ γλῶσσα, εὐκόλα διακρίνεται ὅτι ἀνήκει στὰ θόρεια ἰδιώματα. Ἡ γλῶσσα τῆς συλλογῆς μου διαφέρει ἀπ' τὴν καθημερινή. Ἡ διαφορὰ παρατηρεῖται στὸ τυπικὸ, ἀλλὰ καὶ στὸ φθογγικόν. Ὑπάρχουν τύποι ρηματικοὶ ἐντελῶς ἄχρηστοι στὴν καθημερινὴ ὁμιλία· π.χ. κ λ ε ἰ σ α ν ι δὲ λέγεται, ἀλλὰ μόνο κ λ ε ἰ σ α ν. Στὰ τραγούδια οἱ συγκοπές εἶναι πολὺ λίγες, ὥστε πλησιάζει ἡ γλῶσσα τοὺς πρὸς τὰ νότια ἰδιώματα. Αὐτὰ καὶ ὅταν τὰ τραγουδοῦν καὶ

όταν τὰ ύπαγορεύουν, τις λέξεις τους τις χρησιμοποιούν όσο τὸ δυνατόν πληρέστερα. Στὴν ύπαγόρευση ἀπαγγέλλουν στίχους - στίχους ἀσυνείδητα, ὥστε ὁ συλλέκτης δὲν ἀπαντᾷ καμμία δυσκολία στὸ νὰ διακρίνη τοὺς στίχους. Οἱ συγκοπὲς κι' οἱ συνιζήσεις εἶναι τόσες, ὅσες χρειάζονται γιὰ ν' ἀποτελεσθῇ ὁ δεκαπεντασύλλαθος στίχος. Δὲ λένε κουβεντιάζοντας ποτὲ κ υ θ έ ρ τ ι α, ἀλλὰ πάντοτε κ' θ έ ρ τ ι α, ὄχι κ ο υ θ ε ν τ ι ᾶ ζ ε ι, ἀλλὰ κ θ ε ν τ ι ᾶ ζ', τὸ εἰ δὲν προφέρεται, ἀλλὰ καὶ τὸ ζ παίρνει συριστική προφορά ὄχι χ α λ ᾶ σ ο υ ν ι, ἀλλὰ χ α λ ᾶ σ'ν. Βλέπουμε διατήρηση τῶν φωνηέντων ο, ε, ι στὶς ἄττονες συλλαβές, πού δὲ συμβαίνει στὴν καθημερινή ὁμιλία· ἀλλὰ καὶ ἐδῶ συμβαίνει ἡ ἐξασθένωση τοῦ ο σέ ου καὶ τοῦ ε σέ ι. Στὴ συνήθη ὁμιλία οἱ συγκοπὲς κι' ἐκπτώσεις εἶναι πάρα πολὺ συχνές. Ὁ ἐκπεσμός αὐτός, μάλιστα, ἅμα εἶναι ι, ἔχει αἰσθητὴ ἐπίδραση στὴν προφορά τῶν διπλανῶν συμφώνων, ἔτσι πού μᾶς εἶναι εὐκόλο νὰ διακρίνουμε ὅτι ὑπῆρχε ἄλλοτε φωνήεν.

Ὅταν μετὰ τὸ ν ἐκπίπτει ι ἢ ει, τὸ ν προφέρεται μὲ τὴ γλώσσα πολὺ κολλημένη στὸν οὐρανίσκο καὶ γίνεται πιὸ ἔνρινο, παθαίνει δηλ. οὐράνωση, π. χ. πααίν' (πηγαίνει), κάν' (κάνει), καμίν' (καμίνει). Διατηρεῖ ὅμως τὴν ἀρχικὴ προφορά του, ἂν διατηρηθῇ τὸ ι, π.χ. κλείσανι, ἢ ἂν ἐκπίπτει ἄλλο φωνήεν, π.χ. ἔν' (εἶναι). Τὸ ν ἔχει διαφορετικὴ προφορά, ἅμα ἐκπίπτει ι ἢ ει, ἀπὸ κείνην πού ἔχει, ἅμα ἐκπίπτει ι πού προήλθε ἀπὸ ε, π.χ. καμίν' (καμίνει), χαλάσ'ν (σαλάσσουνε), κτίσ'ν (κτίσουνε).

Τὸ λ ἐπίσης γίνεται οὐρανικώτερον, π.χ. λημέρι - λ'μέρ'.

Τὸ ζ γίνεται πιὸ δασύ, π.χ. μουγκρίζει - μουγκρίζ'.

Τὸ σ γίνεται ἐλαφρὰ δασύ, π.χ. σηκώνου - σ'κώνου.

Καμμιᾶν ἐπίδραση δὲ βλέπουμε στὴν προσφορά τῶν ἐξῆς συμφώνων· τοῦ ρ, π.χ. καρτέρ' (καρτέρι), τοῦ μ, π.χ. μαντάμ' (μαντάμι), τοῦ δ, π.χ. καταπῆδ' (= σύρτης, πού γιὰ νὰ συρτῶση πέφτει), τῶν χειλικῶν π, π.χ. ζλάπ' (= ζουλάπι), θ, π.χ. κνάθ' (κουνάθι), φ, π.χ. κειάφ' (θειάφι).

Ἐπίσης παρατηροῦμε στὸ γ' πληθ. προσ. τοῦ ἐνεργ. ἐν. ὅτι ὅσα βαρύτονα λήγουν σέ -νω σχηματίζονται χωρὶς τὸ -ου, π.χ. πααίνου, γ' πλ. πααίνι, κάνου, γ' πλ. κάνι. Τῶν περισπωμένων τὸ α' ἐν. ἐνεργ. ἐν. λήγει πάντα σέ -άου, τὸ δὲ γ' πληθ. σέ -αν.

(Συνεχίζεται)

Ἐπὶ τοῦ Πιεστηρίου

Οἱ Σύλλογοι τῶν Κοινοτήτων Καλοσκοπῆς, Οἶνοχωρίου καὶ Σκλήθρου σὲ κοινὴ παρουσία τῶν στὸν Ὑφυπουργὸ Ἐσωτερικῶν κ. Γκελεστάθι ἀνέπτυξαν τὰ προβλήματα πού ἀντιμετωπίζουν. κυρίως τὸν χειμῶνα, συνεπεία τῆς κακῆς θαλάσσης τῶν ἐπαρχιακῶν δρόμων, οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ τῶν, καὶ τοῦ ζήτησαν τὴν συμπαράστασί του γιὰ τὴ χορήγηση πιστώσεως προκειμένου νὰ χρησιμοποιηθῇ γιὰ τὴ συντήρηση τοῦ δρόμου Καλοσκοπῆ - Οἶνοχωρι - Σκλήθρο - Γαρδίαι.

Ὁ κ. Ὑφυπουργὸς ὑποσχέθηκε τὴ χορήγηση ποσῶν δρχ. 1.500.000 γιὰ τὴν ὁλοκλήρωση τῶν τεχνικῶν ἔργων τοῦ ἀνωτέρου δρόμου πού ἐξυπηρετεῖ καὶ συνδέει τὰ τρία χωριά.

Εὐχαριστοῦμε ἐκ μέρους ὅλων τῶν κ. Ὑφυπουργὸ κι' εὐχόμαστε νὰ φέρῃ σὲ πέρας τὴν ὑπόσχεσή του.

Ὁ ἀπουριάτιος χορὸς μας

Ὅπως κάθε χρόνο ἔτσι καὶ φέτος ὁ ἐτήσιος χορὸς τοῦ Συνδέσμου μας θὰ γίνη τὸ Σάββατο στίς 5 Μαρτίου 1977 στὸ κοσμικὸ κέντρο MONSEIGNEUR, Μηθύμνης 41, Πλατεία Ἀμερικῆς.

Τὴν παραδοσιακὴ αὐτὴ ἐκδήλωση τοῦ Συνδέσμου θὰ καλύψῃ πλούσιο καλλιτεχνικὸ πρόγραμμα μὲ τὰ διολιὰ τοῦ Τάκη Μωράκη καὶ τὴν Νάντια Κωνσταντοπούλου, τίς τραγουδίστριες ἀδελφές Δήμα, τὴ Μαρία Φιλοσόφου, τὸν Πάνο Δούκα, τὸν Γεώργιο Μπέτη καὶ πλῆθος ἄλλων καλλιτεχνῶν. Τὸ πρόγραμμα θὰ παρουσιάσῃ ὁ Χρήστος Νέγκας. Σὲ ἑκτακτὴ ἐμφάνισι θὰ δοῦμε καὶ τὸν μίμο Τάσο Γιαννόπουλο.

Ἐθασφαλίσαιμε τὸ πατροπαράδοτο κλαρίνο τοῦ ΝΩΝΤΑ ΖΗΡΑ καὶ σαντούρι τοῦ Γεώργιο Λουκόπουλο.

Τὴν ἐπιτυχία τοῦ χοροῦ τὴν ὑπόσχεται καὶ ἡ φθηνὴ τιμὴ τοῦ μενοῦ, 350 δρχ. κατ' ἄτομο, μέσα στὴν ὁποία συμπεριλαμβάνεται φαγητὸ καὶ ἓνα μπουκάλι ποτὸ.

Προβλέπεται ἀθρόα συμμετοχὴ τῶν συμπατριωτῶν καὶ φίλων.

Φροντίστε νὰ προμηθευθῇτε ἐγκαίρως τὰ εἰσιτήρια ἀπὸ τὰ ἀκόλουθα μέλη τοῦ Συνδέσμου.

Γεώργ. Κολλῦρης	τηλ. 5121043 (γραφ. 5240517)
Παχ. Γιαννόπουλος	τηλ. 9233211
Νικόλαος Αὐγερινός	» 871132
Παν. Σκεπετάρης	» 8827009
Ἀντώνιος Πασσαλῆς	» 840016
Δημήτριος Ἀντωνίου	» 5131175
Καφενεῖον Χρ. Κωστούρου	» 5221892

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ



Ἡ φωτογραφία εἶναι ἀπὸ τὸ ἀρχεῖο τοῦ Γεωργίου Θεοχάρη καὶ ἔχει ληφθῇ στίς 24.2.1927. Εἰκονίζονται ὄρθιοι: Λάμπρος Γεωργίου Γιάτσος καὶ Γεώργιος Δημ. Κουφός. Καθήμενοι: Γεώργιος Ἀντ. Πασσαλῆς καὶ Γεώργ. Δημ. Θεοχάρης.